

SLOVENSKI

Poročevalec

Izdaja in tiska Cenzurno podjetje Slovenski poročevalec. — Direktor: Rudi Janžura. Glavni in odgovorni urednik: Sergej Vošnjak. — Uredništvo: Ljubljana, Tomšičeva ulica št. 1 in 2, telefon 23-522 do 23-526. — Uprava: Ljubljana, Tomšičeva ulica št. 1/1, telefon 23-522 do 23-526. — Oglasi: oddelček Ljubljana, Titova cesta 7, telefon 21-896, za ljubljanske naročnike 20-463, za zunanje 21-832. — Poštini predati št. 29. — Ziro račun pri Komunalni banki Ljubljana št. 60-KB-5-Z-367. — Mesečna naročnina 230 din.

Drugi dan VII. kongresa Zveze komunistov Jugoslavije

Častno mesto ZK Jugoslavije v borbi za mir in socializem

POROČILO O ORGANIZACIJSKO-POLITIČNIH NALOGAH JE PODAL SEKRETAR IZVRŠNEGA KOMITEJA TOV. ALEKSANDER RANKOVIĆ — VII. KONGRES SO POZDRAVILI MLADI GRADITELJI CESTE BRATSTVA IN ENOTNOSTI TER TUJI GOSTJE — POROČILO VERIFIKACIJSKE KOMISIJE — RAZPRAVA V KOMISIJAH

Ljubljana, 23. apr. Ze kmalu po osmi uri zjutraj so začeli prihajati v kongresne prostore delegati in gostje in je VII. kongres začel današnji delovni dan točno ob pol devetih. Prihod delovnega predsedstva, na čelu s tovarišem Titom v dvorano, so delegati tudi danes pozdravili stoje, z dolgotrajnim ploskanjem in navdušenim vzklizanjem.



Predstevnik soci. partije Japonske in Azijske soc. konference Tadataka Sata

V prvem delu zasedanja je kongresu predsedoval Mijalko Todorovič. Najprej je prišla v dvorano delegacija ljubljanskih delovnih kolektivov, ki jo je vodil član upravnega odbora tovarne »Litostroje« Stane Peterca, ki je tudi pozdravil kongres. Po tem pozdravu je predsedujoči Mijalko Todorovič sporočil kongresu, da je na nanovo prispelo še 596 pozdravnih brzojav iz raznih krajev.

Pozdravil je tudi predstavnika Zedinjene socialistične partije Islanda in opazovalca KP Kitajske, ki sta danes prispela na kongres.

Pozdravi so se nadaljevali. Izmed tujih gostov je VII. kongres prvi pozdravil član politbiroja Komunistične partije Danske Berge Houtmann, za njim pa je v imenu azijske socialistične konference in v imenu socialistične partije Japonske izročil pozdrave Tadataka Sata, katerega besede so delegati pozdravili z iskrenim odobravanjem in navdušenim ploskanjem.

Tadataka Sata je v svojem govoru med drugim dejal: »Zame je največja čast, da se mi je ponudila prilika prinesiti pozdrave Socialdemokratske partije Japonske VII. kongresu ZKJ. Naša partija izraža svoje najgloblje spoštovanje vaši silni aktivnosti, vam tovariši, ki ste vodili vaše narode od ustanovitve republike do mednarodnemu cilju zagotovitve miru in neodvisnosti in do vašega notranjega cilja izgradnje socializma.

Jugoslavija in Japonska sta zemljepisno zelo oddaljena druga od druge, kljub tej veliki oddaljenosti naših dveh držav počuti moj narod močne simpatije do jugoslovanskih narodov. Tudi zlasti prihaja do izraza v zadnjem času v obliki osebnih stikov, ekonomskih in kulturnih zvez. Socialistična partija Japonske ima zlasti po obisku njene partijske delegacije 1957, leta v vaši državi z vami tesnejše zveze kakor prej.

Zaj pa moram priznati, da pripada Japonska zdaj zahodnemu taboru. Vendar pa si japonski socialisti močno prizadevamo, da bi Japonska ne pripadala nobenemu izmed dveh blokov sil ter da bi dobila neodvisen nevtralen položaj v svetovni borbi. Ta socialistična politika postaja vedno bolj in bolj popularna med japonskim narodom. Prepričan sem, da bodo predstoječe splošne volitve, ki jih pričakujemo maja, to potrdile. Vaša zveza si prizadev, že od vsega začetka, ne samo za neodvisnost vaše države, temveč vseh držav, za neodvisnost, osnovano na enakopravnosti ter vodi politiko pozitivne koeksistence. Ta duh

in ta načela se popolnoma skladajo z našimi. Tako je tudi z našim nasprotovanjem nuklearnim orožjem. Naša partija in vaša zveza se borita za skupno stvar socialistične izgradnje. Glede na to je naš kongres januarja letos sprejel resolucijo, v kateri je dobesedno rečeno da je »jugoslovanska vloga v mednarodnem razvoju zelo pomembna«.

Dejal je tudi, da bo socialistična partija Japonske še nadalje delovala tako, da bo doprinesla svoj delež v razvoju prijateljskih odnosov med obema državama in povečanju sodelovanja na kulturnem, gospodarskem in drugih področjih. »Iskreno upamo, da bomo okrepli našo solidarnost z vašo Zvezo komunistov in smo prepričani, da pripada bodočnosti vam, Zvezi komunistov Jugoslavije, vaši državi.«

Ob koncu ja Tadataka Sata sporočil kongresu tudi pozdrave Azijske socialistične konference in partij, ki ji pripadajo. »Mi, azijski socialisti, izražamo naše najgloblje spoštovanje mnogim dosežkom, ki jih je uresničila vaša Zveza, in slavni socialistični izgradnji, ki ste jo dosegli z enotnostjo in predanostjo Jugoslovancev pod sposobnim vodstvom, vaše Zveze. Prispevek, ki ga dajete v mednarodni politični areni za zmanjševanje napetosti, kakor tudi vaša »politika pozitivne koeksistence« — vse to je še posebno globoko impresioniralo azijske narode.

Dragi tovariši, prosim vas, da pomnite, da je azijsko socialistično gibanje rojeno in razvi-



Predstavniki Fronte narodne osvoboditve Alžira Benkheđa

jano v intenzivni borbi proti imperializmu, kolonializmu in fevdalnim silam. Istočasno pa se mi prav tako živo spominjamo, da so tovariši iz Zveze komu-



nistov Jugoslavije uspešni osvoboditi svojo državo s herojsko borbo proti nacizmu v času druge svetovne vojne. Želel bi izkoristiti to priliko, da vam s tem izrazim naše spoštovanje, prav tako pa bi želel, da bi videl socialiste Jugoslavije in Azije čvrsto zedinjene na skupnih temeljih.

Za japonskim gostom se je povzpel na tribuno predstavnik Fronte narodne osvoboditve Alžira Benkheđa. Benkheđa je izročil VII. kongresu pozdrave Fronte narodne osvoboditve Alžira in poudaril, da obstajajo mnoge skupne točke v osvobodilni borbi obeh držav. »Kakor koli je bilo pri vas, tako tudi naš narod vodi nezlovoljno voljo do osvoboditve. In kakor pri vas, se moramo tudi mi upirati zelo močnemu sovražniku, ki raspolaga z močnimi sredstvi.« Svoj nagovor je končal z besedami:

»Alžirsko ljudstvo se bori za pravico stvar, kakor so se borili tudi narodi Jugoslavije. To ljudstvo terja osvoboditev izpod kolonialnega suženjstva, da bi lahko zase vzpostavilo sistem demokracije, družbenega in gospodarskega napredka. To našentih obljudbo, ki smo jo dali

ljudstvo računa na simpatije in pomoč vseh narodov sveta, ki jih vodi ideja miru in pravice, zlasti pa narodov Jugoslavije, ki jim je Zveza komunistov Jugoslavije osnovna vodilna sila. Fronta narodne osvoboditve Alžira želi VII. kongresu Zveze komunistov Jugoslavije uspešne rezultate v njegovem delu.«

Predsedujoči Mijalko Todorovič je nato sporočil delegatom, da jih želi pozdraviti delegacija graditeljev avtomobilske ceste Ljubljana-Zagreb in najvil njihov prihod. Z dvema brigadnima zastavama je prišla nato v dvorano skupnica mladih brigadirjev, ki so jih vsi navzoči še posebej toplo in prisrčno pozdravili. Na tribuno se je povzpel Bećir Mehmedić, član glavnega štaba mladinskih delovnih brigad, in delegatom sporočil to, kar mu je naročilo devet tisoč mladih graditeljev avtomobilske ceste:

»Prepričani smo, da ni bilo in da ni naloge, ki bi je mlada generacija Jugoslavije s svojim poletom, požrtvovalnostjo in navdušenjem, z močjo in umom ne mogla opraviti, kadar bi to zahtevalo od nje Zveza komunistov in tovariši Tito.« In dalje »Graditelji, v katerih imenu smo vas prišli pozdravit, so nam naloga, zase vzpostaviti sistem demokracije, družbenega in gospodarskega napredka, da bomo ure-

tovarišu Titu na VI. kongresu Ljudske mladine Jugoslavije, da bomo del avtomobilske ceste, katerega izgradnja je določena za letošnje leto, predali naši skupnosti najkasneje do dneva republike, 26. novembra in s tem izpolnili svojo mladinsko besedo.«

Zatem je kongres prešel na drugo počko dnevnega reda — poročilo centralnega komiteja o delu Zveze komunistov Jugoslavije in referat o organizacijsko-političnih nalogah Zveze komunistov Jugoslavije. Ker so delegati poročilo centralnega komiteja že prej prebrali, so se spoznavali, da ga ne bi ponovno brali.

Pač pa je takoj nato govoril Aleksander Ranković o organizacijsko-političnih nalogah Zveze komunistov Jugoslavije.

Nekaj po dvanajsti uri je sekretar izvršnega komiteja CK ZKJ Aleksander Ranković končal svoje poročilo o organizacijsko-političnih nalogah Zveze komunistov. To poročilo so delegati pozdravili z burnim odobravanjem, z dolgotrajnim ploskanjem ter so te iskrene in enodušne ovacije trajale precej časa.

Zatem je predsedujoči Djuro Salaj predal besedo delegatu Narodne unije Kameruna Ernestu Ouanji, podpredsedniku Narodne unije Kameruna. Njegov prihod na tribuno je kongres sprejel z dolgotrajnim ploskanjem.

Ko so bile prebrane pozdravne brzojavke, ki so jih poslale kongresu Komunistične partije Japonske, Italije, Švedske in Indije ter socialistična partija Burme, je sledilo poročilo verifikacijske komisije, ki ga je podala tov. Vida Tomšičeva. »Po pregledu polnomočij vseh izvoljenih delegatov za VII. kongres Zveze komunistov Jugoslavije, je komisija ugotovila, da so bile volitve pravilno izvedene v vseh organizacijah Zveze komunistov Jugoslavije. Na temelju sklepa centralnega komiteja ZKJ je bil na vsakih 450 članov ZKJ oziroma v občinskih podjetjih na 350 članov izvoljen 1 delegat. V vseh organizacijah Zveze komunistov so bile volitve delegatov izvedene na podlagi določb statuta ZKJ. Na občinskih konferencah, na konferencah organizacij v podjetjih ter na divizijskih konferencah JLA je bilo izvoljenih 1212 delegatov, na skupnih konferencah

več občinskih organizacij 471 delegatov ali skupno 1683 delegatov.

Na kongresu so zastopane organizacije Zveze komunistov iz vseh republik in organizacija Zveze komunistov JLA.

V Srbiji je bilo izvoljenih 697, v Hrvaški 342, v Sloveniji 112, v Bosni in Hercegovini 196, v Makedoniji 106, v Črni gori 57 ter v organizacijah JLA 173 delegatov.

Članov centralnega komiteja ZKJ in revizijske komisije, ki jim je kongres priznal pravice delegatov, je 124, od katerih je 1 član revizijske komisije voljen istočasno tudi za delegata. Tako je skupno 1806 delegatov, ki imajo volilno pravico.

Delo kongresa v komisijah

LJUBLJANA, 23. aprila. VII. kongres ZKJ je nadaljeval popoldne svoje delo v treh komisijah, in sicer v komisiji za vprašanja družbeno-političnega sistema, ekonomske politike in politike na drugih področjih družbenega življenja, v komisiji za politično organizacijsko in ideološko delo ZK in v komisiji za zunanjo politiko in mednarodno delavsko gibanje. Dve komisiji zasedata v kongresnih prostorih na Gosposodarskem razstavišču, tretja komisija pa v »Unionu«.

V dvorani hotela »Union« se je ob 16.30 sestala komisija VII. kongresa ZKJ za organizacijsko-politično delo in ideološka vprašanja. V imenu delovnega predsedstva kongresa je začel delo komisije Petar Stambolić in predlagal izvolitev delovnega predsedstva. Na predlog Dobrovoja Radosavljevića je bil soglasno izvoljen za predsednika komisije Petar Stambolić, za njegovega namestnika Jakob Albert, za tajnika Krsto Bulajić, za njegovga namestnika Todorović. Nadalje je bila izvoljena redakcijska komisija, ki bo pripravila poročilo za kongres.

Ob začetku razprave je Petar Stambolić opozoril na glavna vprašanja, o katerih naj bi razpravljala komisija. V komisiji za vprašanja družbeno-političnega sistema, ekonomske politike in politike na drugih področjih družbenega življenja je v imenu delovnega predsedstva kongresa začel sestanek član CK ZKJ Mijalko Todorovič.

Na predlog Lidije Sentjuro je bil izvoljen za predsednika komisije Mijalko Todorovič, za njegovga namestnika Osman Karabegović, za tajnika Vera Kovačević in za njenega namestnika Ante Raos; izvoljena je bila tudi redakcijska komisija. Razpravo je začel Mijalko Todorovič, ki je poudaril najvažnejše probleme, o katerih naj komisija razpravlja. Komisija za zadeve zunanje politike in mednarodnega delavskega gibanja se je sestala v festivalski dvorani Akademskega kolegija. Na predlog Aleša Beblerja je bil izvoljen za predsednika te komisije Veljko Vlahović, za njegovga namestnika pa Rato Dugonjić. Za tajnika so izvolili Laza Mojsova, za njegovga namestnika pa Anko Zilić. Za poročevalca komisije je bil določen Milijan Neoričić, izvoljena je bila tudi redakcijska skupina za sestavo poročila o delu komisije, ki bo predloženo kongresu.

Iz referata tov. Aleksandra Rankovića

je postopoma prerasel ene oblike in vzporedno s tem so nastale nove. Glede uporabe je ali one oblike stojimo na stališču, da bodo sam razvoj in naše potrebe favorizirale ene na račun drugih, uporabljati pa bomo vse tiste, ki lahko prispevajo k poglobitvi zavesti komunistov in delovnih ljudi. Zadnje case so se v praksi pokazale kot zelo učinkovite in koristne večerne politične šole, organizirane v vrsti okrajnih središč. Zato bomo morali tem šolam posvetiti še več pozornosti glede ureditve programa, metod dela in zagotovitve kvalifikacij predavateljev. Organizacije in partijska vodstva bi se morala tudi še bolj zavestno in pomagati ustanovam, kot so delavske in ljudske univerze, razni klubi in tribune, na katerih komunisti skupaj z ostalimi delovnimi ljudmi poglobljajo svoje dejno politično mnenje. Družba pravzaprav prevzema prek teh ustanov velik del dela, ki so ga v prejšnjem obdobju opravljali izključno organizacije ZK, in zato mora nuditi takšno pomoč, ki bo zagotovila kvaliteto delo teh ustanov.

Posrebno skrb moramo posvetiti individualnemu delu komunistov pri proučevanju marksizma. Iz dneva v dan narašča število članov ZK, ki lahko individualno delajo in se izobražujejo. Namesto da bi ustvarili čim bolj ugodne pogoje za njihovo individualno delo, jih organizacije dostokrat usmerjajo v takšne oblike ideološkega dela, ki ne ustrezajo ne njihovim željam ne njihovim ideološki ravni. Nobene oblike (seminarij, tečaj, šola in pod.) ne morejo zamenjati vrednosti individualnega učenja. Eden izmed ukrepov za izboljšanje pogojev za individualno delo bi bila po našem mnenju vzpostavitev posvetovalnih središč, kjer bi se lahko komunisti in ostali delovni ljudje posvetovali o vseh vprašanih v zvezi z njihovo ideološko in politično izobrazbo.

Če pravilno ugotavljamo, da je vzgojno delo v zadnjih dveh, treh letih na kakovosti mnogo pridobilo, vendar ne moremo biti spriči njegovega pomena povsem zadovoljni, zlasti glede na ogromno vzgojno vlogo komunistov in njihovo glavno nalogo, da so organizatorji in vodilna sila v izgradnji novih družbenih odnosov. Kot rečeno, se nam v praksi dostokrat dogaja, da nekateri komunisti, ki ne delajo za svojo idejno vzgojo, odnese val malomeščanske stihije. Ne smemo pozabiti na besede tovariša Tita, »da komunisti, člani Zveze komunistov ne smejo biti tisti, ki se bodo utopili, marveč morajo biti tisti, ki bodo pretopili druge, da morajo biti nosilci socialističnih misli, da morajo biti stržen vsega najbolj pozitivnega...«

Postopno prenašanje organiziranja ideološkega dela na okrajne in občinske komiteje pa tudi na osnovne organizacije se je

pokazalo kot pravilno in koristno. S tem smo med drugim v marsičem razbili šabloni in trdote, ki so se pojavljale, dokler so delo organizirala in usmerjala pretežno republiška središča. To ne pomeni, da vsega tega ni več. V mnogih organizacijah, predvsem v tistih, ki ne morejo uporabljati svojih oblik dela in vnesti več programskih pestrosti, ki ne morejo dobiti širšega kroga predavateljev in ki niso razumele mesta in pomena individualnega dela, je bilo precej trdot, ki negativno vplivajo na razvijanje zanimanja in volje komunistov za ideološko izobrazbo. To se dogaja še zdaj celo v bolj razvitih mestnih središčih. Uspesno ideološko delo je lahko samo tisto, ki je organizirano na podlagi solidnega pogleda v zanimanje in stvarne potrebe komunistov, ne pa nasprotno, da vrtimo zanimanje in potrebe komunistov v vnaprej pripravljene tečaje in programe. Vsak komunist najbolje čuti, kaj mu manjka, na kakšne idejne probleme zadeva v svojem delu, namen ideološke izobrazbe pa

se mu kratko dotaknem določene štverila ljudi, ki sicer niso noben politični problem za našo družbo, ki pa vendar zadevajo naše organizacije na terenu.

Kot veste, se je v dnevih sreditelja in žilavega boja naših narodov znašala v vrstah ZK in zunaj nje pešička ljudi, ki se je iz osebnih in karierističnih nagibov, delno pa tudi spriči nezaupanja in nezaupanja v naše sile 1. 1948 vključila v Stalino govorji proti naši neodvisnosti in naši poti v socializem ter tako zakrivila najhujše izdajstvo nad

osebni in karieristični pobud, ne pa iz revolucionarnega prepričanja. V politiki kaznovanja smo dosegli zadnje čase znaten napredek. Poněkod pa še delajo velike napake, predvsem pretiravanje v tej ali drugi smeri: ne intervenirajo partijsko, kadar je to očitno potrebno, ali pa intervenirajo ostro in šablonsko — celo z izključitvijo v mnogih primerih, ko to ni potrebno, ne upravičeno.

Dovolite, tovariši delegati, da se tu kratko dotaknem določene štverila ljudi, ki sicer niso noben politični problem za našo družbo, ki pa vendar zadevajo naše organizacije na terenu.

Kot veste, se je v dnevih sreditelja in žilavega boja naših narodov znašala v vrstah ZK in zunaj nje pešička ljudi, ki se je iz osebnih in karierističnih nagibov, delno pa tudi spriči nezaupanja in nezaupanja v naše sile 1. 1948 vključila v Stalino govorji proti naši neodvisnosti in naši poti v socializem ter tako zakrivila najhujše izdajstvo nad

Zadnja leta smo si mnogo pridruževali, da bi vsem tem ljudem omogočili, da bi po svojih strokovnih kvalifikacijah dobili zaposlitve, čeprav smo zadevali pri tem na mnoge težave, ker smo morali premagati odpor in nezaupanje, ki so ga gojili do njih delovni ljudje. Velika večina je pravilno razumela in izkoristila takšno stališče. Tem ljudem je treba tudi v prihodnosti pomagati ne samo glede zaposlitve in ureditve njihovih osebnih problemov, marveč tudi tako, da bodo sčasoma našli svoje mesto v naši socialistični skupnosti. Največ, kar lahko pričakujemo od naših delovnih ljudi, je, da jim omogočimo v vsakdanjem delu in življenju, da izpračajo, da so lojalni nasproti socialistični Jugoslaviji in nasproti socializmu sploh. To je edino pravila in možna pot. Mnogi izmed njih bodo bržkone — grečo po tej poti — znova našli svoje mesto v ZKJ. So pa posamezniki, povsem demoralizirani, ki niso izbrali te poti,

delo organizacijsko laže vskladno in bolje zasnovale.

Organizacije v podjetjih naj bi razen obravnavanja osnovnih problemov (razvijanja organov družbenega upravljanja, razvijanja socialističnih odnosov med delovnimi ljudmi, povečanja delovne storilnosti itd.) čim bolj napotile delavce na probleme komunizma in na razne organizacije na terenu, kjer žive. Treba bi jim bilo pomagati, da bi se bolje razumeli, da se velik del njihovih koristi obravnava prav v komuni. Tudi tovarniški komiteji bi morali znatno zboljšati svoje delo. V dosežanjem delu so bili preveč usmerjeni na delo uprave podjetja, neprimeren manj pa na kolektiv, na delo organizacije ZK kot celote.

Osnovnim organizacijam na vasi je treba nuditi vsestransko pomoč, da se bodo čimprej osamovojile kot politični čimtelj in da bodo čim bolj razumele politiko socialistične preobrazbe vasi. Osnovne organizacije na vasi je treba še bolj okrečiti in razširiti s sprejetjem kme-

lovnem mestu delovati kot družbeno politični delavci. Ne zadostuje samo, da se ne pregreše zoper predpise in zakone. Komunisti se morajo boriti tudi za duha, ne pa samo za črko naših zakonov in oblikovati med ljudmi nove moralne norme, novo miselnost.

Kar se tiče organizacije Zveze komunistov na univerzah, bi si morale prizadevati ne samo za strokovno in ideološko-politično izobrazbo študentov, temveč tudi za pravočasno doštudiranje, da bi naša družba čimprej dobila večje število strokovnjakov, ki se bodo v praksi lahko neposredno vključili v boj za socializem. Ob pomoči družbenih organov in drugih organizacij na univerzi naj bi se organizacije ZK še bolj borile za to, da bi bil pouk prežet z marksističnimi znanstvenimi nazori. Organizacije ZK na univerzah naj pripomorejo, da se bo reforma univerz v praksi čimprej uveljavila.

Poročilo Centralnega komiteja vsebuje tudi obširen pregled de-

di mnogo komunistov, ki bi lahko, če bi stvar pravilno razumeli, uspešno delali kot družbeno politični delavci. Prav to je eden izmed razlogov, da stoji nekateri strokovnjaki-komunisti ob strani političnega dela in politične dejavnosti in da se v njihovem delu čedalje bolj kažejo tehnostrateške težnje, namesto da bi se tudi prek njihove politične dejavnosti pravilno združevala strokovnost s političnim družbenim delom.

Tovariši delegati! Komunistična partija, oziroma Zveza komunistov Jugoslavije se je v svoji slavni zgodovini zmerom ravnala po najglobljih koristih delavskega razreda in delovnega ljudstva ter vodila boj za premagovanje raznih in dostikrat ogromnih težav na poti našega sodobnega in narodnega socialističnega razvoja.

Niso se mogli posežiti nobeni poskus: od zunaj, da bi upravičeni boj komunistov Jugoslavije in narodov Jugoslavije za neodvisnost in socializem razbili ali obrnili v kako drugo smer. Mi smo dosledno ubirali to pot tudi takrat, ko so, kakor leta 1948, zahtevali od nas, naj v imenu tako imenovanih »svetih« koristih v bistvu zapustimo to pot, naj se odpovemo svoji neodvisnosti in svojemu socialističnemu razvoju. Zelo odgovorni in ugledni voditelji ZSSR in nekaterih drugih vzhodnoevropskih dežel so v več primerih izrazili občudovanje, da se nam je v zlic hudim pritiskom stališke in kominformovske politike posrečilo ohraniti in nadaljnje uspehe v socialistični izgradnji naše dežele, kar je bil hkrati prispevek k razvoju socializma nasploh.

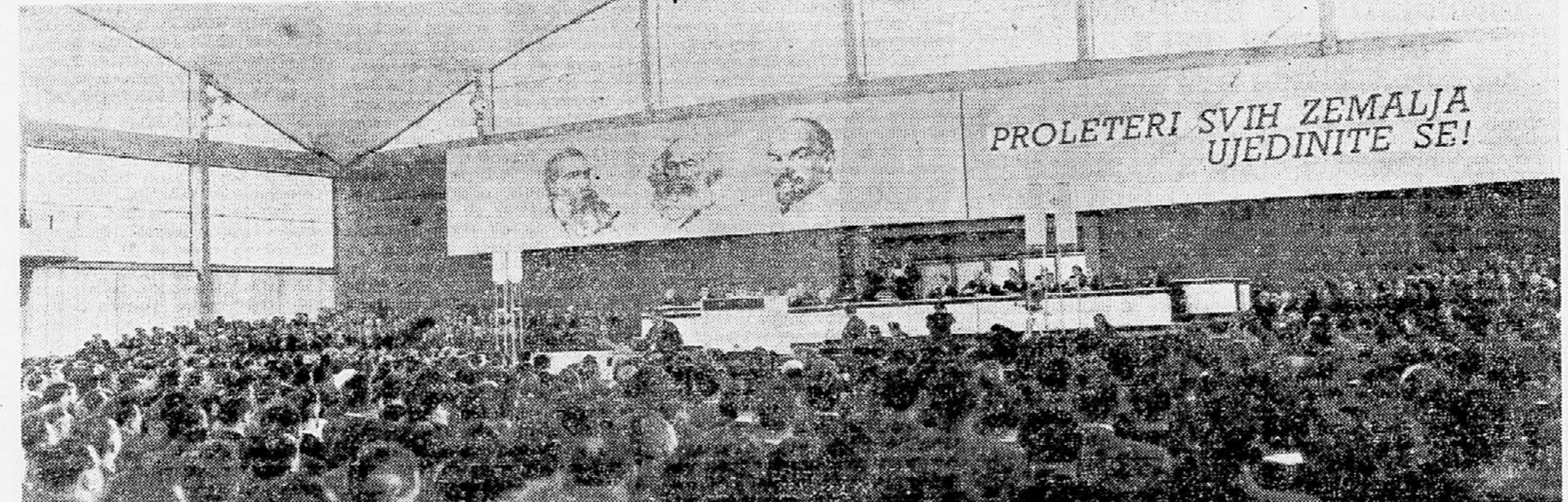
Zdaj pa spet z raznih strani slišimo nekatera, nam namenjena in ne posebno prikrita namigavanja o »sedenu na dveh stolihi« o »prilozovanju in ukrivljanju hrbenice pred imperialisti, zaradi njihovega pokvarjenega blaga« in podobno. Pravijo, da samo dežele socialističnega tabora ne krivijo hrbenice pred imperialisti, marveč uveljavljajo samostojno politiko, politiko miru, kar naj bi pomenilo, da Jugoslavija kot socialistična dežela, ki ne pripada k temu taboru, krivi hrbenice pred imperialisti, ne uveljavlja samostojne politike, ne uveljavlja politike miru...

Kako nesmiselno je torej vseh narodov Jugoslavije pod vodstvom ZKJ je bil protimperialističen, sama socialistična Jugoslavija je plod pravega boja, ki so ga jugoslovanski komunisti organizirali in vodili. Komunisti Jugoslavije in narodi Jugoslavije niso sedeli na dveh stolihi in se tudi niso prodajali fašizmu, niso se sprijaznili z njim, kakor se tudi leta 1948 niso nikomur prodali, kot se niso prodali niti takrat, ko so z orožjem rožljali na jugoslovanskih mejah, marveč so zmerom branili osnovne pravice in koristi svoje dežele, svobode, neodvisnosti in socialističnega razvoja, kakršen ustreza jugoslovanskim in splošnim sodobnim pogojem, branili temeljna načela svobodnega in enakopravnega sodelovanja ter internacionalno solidarnost vseh socialističnih sil na svetu.

Vendar se mi zdi, da nekaterim ljudem kaže, da hitro pozabijo na neprijetna dejstva. Če bi imeli jugoslovanski komunisti tako upogljivo hrbenico, bi jo upognili tudi leta 1948 pod tako hudim pritiskom močnega propagandnega stroja iz mnogih dežel. In ne samo propagandnega! Vzlic temu pa naša Partija in naši narodi svojih revolucionarnih načel niso ne poletno ne prodali. Nasprotno. Prenesli smo udarce z ene na druge strani, toda častno smo opravili zaupanje in izpolnili dolg do svojega ljudstva in do socializma nasploh. Če torej hočemo govoriti o politiki sedenja na dveh stolihi v stikih med državami, praksa in dejanja kažejo, da socialistična Jugoslavija nikoli ni bila med pristihi takšne politike, marveč da se ji je zmerom upirala, iakor bo to delala tudi v prihodnje.

Lahko je človek v zablodi, kar se tiče naše enotnosti, toda to nikomur ne daje pravice, da se vmešava v notranje zadeve naše dežele, zanašajoč se večno na dozdnevno neenotnost v Zvezi komunistov in njenem vodstvu. Spričo izkušnja iz minulosti menimo, da bo starim, že diskvalificiranim metodam nasprotovanja enih ljudi drugim kmalu odzvonilo. Za seboj imamo leta, ko so nam z vseh strani dajali razne priredke, ko so čarovniško ugibali o stopnji zvestobe tega ali onega komunistu. Komunist je lahko zvest samo marksistično-leninističnemu nauku v socializmu, svojemu delavskemu razredu in svojemu ljudstvu, to pa je potem nedvomno zadostno jamstvo za orientacijo v njegovem revolucionarnem delu.

Zato so nesmiselne vse propagandne poteze nasprotovanja voditeljev ene dežele voditeljem



našo Partijo in našim ljudstvom.

Partija si je v najtežavnejših trenutkih prizadevala pomagati tem ljudem, da bi razumeli, da so ubrali pot izdajstva naše revolucije in da so postali podorožje brezvestne akcije, katere cilj je bil, izkoristiti tudi njihove osebnosti. Znamo je, da takrat nismo uporabili najstrožjih ukrepov proti njim. Ravnali smo se po teh človeških in globoko humanih načelih in jih kaznovali samo tako, da smo jih poslali na družbeno koristno delo.

Z nadaljnjim razvojem naše družbe, z izgrajevanjem našega sistema, z razvijanjem raznih oblik družbenega življenja bo neizogibno, kot že doslej, nastajalo vprašanje nadaljnjega razvijanja posameznih organizacij, oblik Zveze komunistov in rasti novih, kot tudi vprašanje potrebe po nenehnem proučevanju tega problema.

O DELU AKTIVOV KOMUNISTOV

Po VI. kongresu smo stvorili vrsto organizacijskih ukrepov: odstranili smo državno-partijski paralelizem, zmanjšali smo partijski poklicni aparat, izdali smo odlok, da se organizacije v administrativnih ustanovah razpuste in članstvo vključi v teritorialne organizacije, kar je bilo nedvomno zelo koristno, in tako dalje.

Da bi odganizacijske oblike prilagodili novim pogojem, je statut na VI. kongresu predvidel tudi vzpostavitev aktivov komunistov. Ker komiteji pomena te oblike niso razumeli, so jo začeli uporabljati šele po četrtem plenumu, in sicer ne povsod, čeprav je rodila dobre

nasode kot stalna in kot občasnica.

V prihodnje bomo morali neprimerno bolj uporabljati to obliko dela, ker je to najugodnejša oblika, v kateri bomo najbolje mobilizirali komuniste. Dosedanja praksa je pokazala, da smo prek komunistov, zbranih v aktivih, vnašali v osnovne organizacije mnogo jasnejše poglede in stališča o raznih vprašanjih.

Komunistom, ki delajo v istih ali podobnih organih družbenega upravljanja, lahko nudimo neprimerno večjo in hitrejšo pomoč prek aktivov kot prek njihovih osnovnih organizacij. S takšno politiko bi nekoliko razbili določene zastarele oblike dela, kakršne še imamo.

Prek aktivov komunistov se razvija tudi neprimerno večje zanimanje članov Zveze komunistov za določena vprašanja, kar jih spodbuja k temeljitšemu delu in kar zelo pozitivno vpliva tako na delo družbenih organov, v katerih delajo, kakor tudi na delo organizacij Zveze komunistov, v katerih so povezani.

Glavna slaba stran organizacij v tistih ustanovah, kjer delujejo, je v tem, da so za prilep vane, da se ne poglabljajo dovolj v probleme na terenu, da jim primanjkuje konstruktivne kritike, kadar gre za delo in odnose med ljudmi. Komunisti morajo na svojem domov.

Okrajni in občinski komiteji so se v minulem obdobju čedalje bolj razvijali v samostojna politična vodstva in imajo važno vlogo v boju za socialistično demokracijo. Proces decentralizacije je privedel mnoge bolj razgledane tovariša v okrajna in nekatera občinska vodstva, kar je pozitivno vplivalo na njihovo delo.

Da bi okrajna in postopoma tudi občinska vodstva v novih pogojih v celoti izpolnila svojo vlogo, bomo morali storiti vrsto ukrepov, ki bodo pripomogli tako k nadaljnjemu izobilikovanju metod dela, kakor tudi k čedalje večji usmeritvi komitejev na politične probleme. V nekaterih komitejih je še zmerom bolj čutili usmeritev na določena krajevna gospodarska vprašanja kot na probleme v življenju ljudi.

Treba je predvsem odločno razbremeniti člane komitejev neštehtih funkcij in pritegniti k delu neprimerno večje število sposobnih tovarišev okrog komiteja, ki bi nudili sistematično in redno pomoč občinskim komitejem in osnovnim organizacijam.

Komiteji naj tako organizirajo svoje delo, da bo vsak njihov član deloval kot politični delavec. V dosežanjih praksi je politično delo v glavnem slonečo na sekretarstvu komiteja ali morda še na enem ali dveh tovariših, medtem ko nastopajo drugi člani komiteja, običajno preobremenjeni z drugo problematiko, v komiteju bolj kot predstavniki sektorjev in mnogo manj kot politični delavci.

Komiteji morajo nenehno razvijati takšno metodo svojega dela, ki bi ustrezala novim pogo-

O DELU KOMITEJEV

O DELU OSNOVNIH ORGANIZACIJ

Poročilo Centralnega komiteja analizira delo in razvoj osnovnih organizacij Zveze komunistov: v podjetjih, na vasi, v ustanovah, na univerzah, nadalje v teritorialnih organizacijah, kakor tudi v organizacijah Zveze komunistov v Jugoslovanski ljudski armadi.

Tudi tu bi se rad kratko dotaknil dela teh organizacij, ker so v njihovi dejavnosti vzlic običajnemu napredku in doseženim uspehom pomanjkljivosti tako glede metode dela kakor tudi glede notranjega življenja ter vsebine dela.

Ni zadostovalo prizadevanje, da bi našli primerne organizacijske oblike dela, vodstva pa so jim prav v tem premalo pomagala. Aktivne so doslej v glavnem ustanovljale vodstva, organizacije pa takšne oblike niso uporabljale.

Mar je zdaj malo problemov na terenu teritorialne organizacije? Zelo pogosto slišimo upravičene pripombe naših državljanov, to pa v njenem delu ne pride dovolj do izraza. Spričo

vsega tega so mnogi sestanki teritorialnih organizacij nekoliko formalistični in včasih za mnoge komuniste nezanimivi. Zato niso redki pojavi nedisciplinane glede prihajanja na sestanke, kar pomeni, da je pri nekaterih komunistih prav v teh organizacijah popustila odgovornost za njihovo delo pred organizacijo.

Naravno je, da so se organizacije v podjetjih, pa tudi druge hitreje znašle v delu kakor teritorialne organizacije. Zato niso redki pojavi nedisciplinane glede prihajanja na sestanke, kar pomeni, da je pri nekaterih komunistih prav v teh organizacijah popustila odgovornost za njihovo delo pred organizacijo.

Ena izmed važnih nalog je čedalje večje osamovajanje občinskih komitejev in prilagajanje nastalem družbenim sprejemam. S procesom osamovajanja komunizma, s krepitvijo njihove materialne baze naj vzporedno raste tudi samostojnost v delu občinskih komitejev. Tam, kjer takšne baze še ni, kjer bo treba nuditi večjo materialno pomoč iz okrajev pa tudi republik, je naravno, da bo potrebna bolj stalna in neposredna pomoč občinskega komiteja, čeprav to ne bi smelo vplivati na samostojnost in iniciativnost občinskih vodstev. Okraj kot skupnost komun bo v procesu njihovega osamovajanja čedalje bolj postajal politično središče, politična vez med političnimi vodstvi komun in republik.

Ena izmed slabih strani v metodi dela mnogih komitejev je, da niso znali dovolj pritegniti vseh tistih intelektualnih sil, ki žive v okrajih in občinah in ki bi lahko pomagale komitejem pri njihovem delu. V okraje in občine prihaja vsak dan precej izobraženec, med katerimi je tu-

NALOGE ZA NADALJNI ORGANIZACIJSKI RAZVOJ IN KREPITEV ZVEZE KOMUNISTOV

Zveza komunistov je imela ob koncu 1947. leta 755.066 članov. Ta številčnost je izraz ugleda in veljave, ki jo uživa Zveza komunistov med delovnimi ljudmi. Toda značaj in moč vpliva Zveze komunistov nista izražena samo v številu njenih članov. Po lastnostih, ki jih morajo imeti njeni člani, po svoji dejavnosti, po načinu izpolnjevanja vodilne vloge, ostane Zveza komunistov kadrovska partija marksističnega tipa. Kar se pa tiče načina dela, smo zmerom stali na stališču, da je mesto komunistov v množicah, da skupaj z delovnimi ljudmi rešujejo vsa vprašanja, da se z množico bore za začrtno linijo in v skladu s konkretnimi pogoji ohranjajo vodilno vlogo.

Vzlic njeni številčnosti sprejemanje v ZK zaostaja za stvarnimi možnostmi njenega političnega vpliva in razpoloženja delovnih ljudi. Imamo vse pogoje, da število našega članstva narašča, ne da bi pri tem slabili obstojne kriterije.

Če pa pogledamo analizo v poročilu Centralnega komiteja v zvezi s sprejemanjem novih članov v obdobju med VI. in VII. kongresom, bomo videli, da so bile tudi v tem obdobju faze močnejšega dotoka in padanja števila članstva zlasti na vasi. To je posledica objektivnih in subjektivnih razlogov in to je bilo spričo tako nagleda in burnega razvoja naše družbe neogibno. V zadnjih dveh letih pa smo dosegli enakomeren razvoj Zveze komunistov. Razen tega je ena pozitivnih značilnosti sprejemanja večja usmeritev v sprejemanje delavcev in kmetov — proizvajalcev. Ta usmeritev mora biti v prihodnje še bolj izrazita, ker še zmerom odstotek delavcev — članov Zveze komunistov ne ustreza številu delavcev. To je zelo znajoč prav za nekateri bolj razvite republike. Delavski razred raste hitreje kot kmetovski o njem.

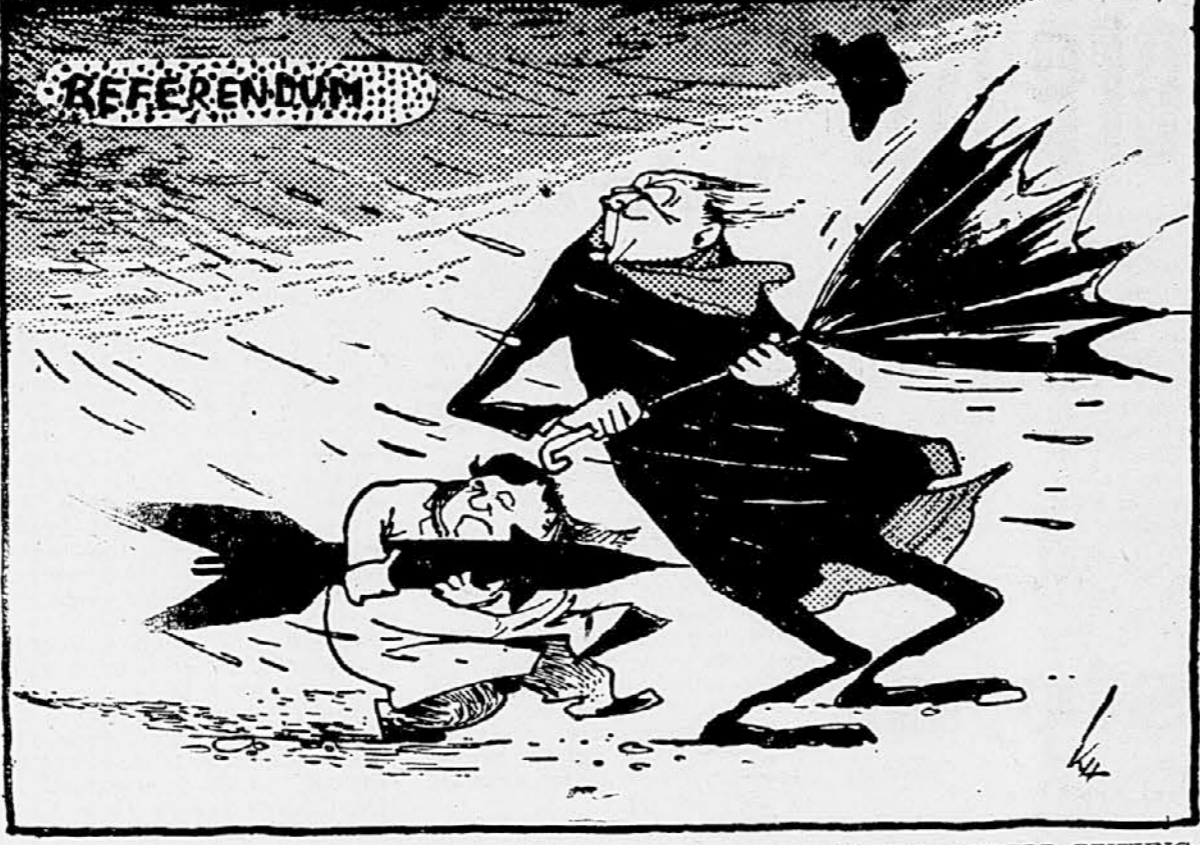
Zelo govornimo o sprejemanju

(Najaljevanje na 5 strani)

Ob roba dogodkov

Pomorsko pravo

Pomorsko pravo, ali lex maritima, se je razvijalo skozi stoletja po najrazličnejših poteh in v določenih obdobjih so prevladovali na morjih vko-



IZ »DIE ANDERE ZEITUNG«

RAZPRAVA V ZAHODNONEMSKEM PARLAMENTU

Milijarde za Bundeswehr

Od našega stalnega dopisnika

BONN, 23. apr. (po telefonu). Prvič po odločitvi o atomski orožništvi so danes v Bundestagu ponovno razpravljali o vojaških zadevah. V napetem ozračju so socialni demokrati zahtevali podrobne podatke o izdatkih za orožništvo v prihodnjih treh letih. Parlamentarna frakcija socialdemokratske stranke je opozorila na veliko nevarnost, ki preti nemškemu gospodarstvu, če se bo orožništvo nadaljevalo s sedanjim tempom in če se bodo izkoriščala ogromna materialna sredstva za nabavo orožja, opreme in izgradnjo objektov.

Eden od vojnih ekspertov socialnih demokratov Schmidt je v dolgem govoru razložil to vprašanje, poudarjajoč, da bo orožništvo do konca 1961. leta zahtevalo 55 milijard mark, če se bo nadaljevalo z začetnim tempom. Če to primerjamo z vojnimi izdatki nacionalsocialistov — je reknil Schmidt — bomo prišli do rezultata, da omenjeni izdatki v treh letih ne bodo manjši kot so znašali Hitlerjevi izdatki, ko se je pripravil na vojno. Doslej so za orožništvo potrosili 9 milijard mark, za letošnje leto pa je predvidenih 10 milijard, tako da bo ministru za obrambo Straussu ostala na razpolago vsota 360 milijard. Schmidt je tudi poudaril, naj se preostala vsota revidira in zmanjša, ter naj se preneha z dirko, ki lahko povzroči samo gospodarski zlom v prenapetem gospodarskem položaju Zahodne Nemčije. Med drugim je predlagal, naj se število vojakov Bundeswehra zmanjša od 350.000 na 250.000 mož. Schmidt je ostro napadel tudi dosedanje zlorabe pri finaniranju orožništva. Vsi tisti, ki so iz Koblenza pred sodiščem so le majhne ribe. Malverzacije in korupcije okoli nabave vojaške opreme in materiala so mnogo večje — je poudaril Schmidt.

Medtem ko je Schmidt v Bundestagu zahteval omejitve orožništva, je v tiskovnem uradu govoril sekretar NATO Spaak z drugim tonom. Njegova izjava, ki jo je dal na tiskovni konferenci pred dve ma dnevi v Bonn, izključuje vsak sum o stališču NATO do atomske orožništva. Nemčije. Generalni sekretar Atlantskega pakta je nadaljeval tezo, kako bi vsak poseben status Zahodne Nemčije v NATO pomenil konec te

Završen predlog

Zeneva, 23. apr. (Reuter). — Predstavniki ZDA in Velike Britanije v OZN so Evropsko zavrnili sovjetski predlog, naj bi sklicali sestanek za proučevanje trgovine med Vzhodom in Zahodom na ravni ministrov.

Deklaracija Akre

Včeraj se je končala konferenca neodvisnih afriških držav

AKRA, 23. apr. (AFP). Na konferenci neodvisnih afriških držav, ki se je včeraj končala v Akri, so sprejeli deklaracijo, ki razmira resolucije, sprejete na konferenci. V deklaraciji je posebno poudarjena pravica alžirskega naroda do neodvisnosti. Poudarjena pa je tudi nujna potreba po dvigu življenjske ravni afriškega prebivalstva.

Rečeno je, da je treba v tem cilju v največji meri izkoristiti afriško naravno bogastvo, povečati obseg trgovine med osm državami udeleženkami konference, izboljšati komunikacijske zveze med njimi. Prav tako je treba vskladiti gospodarsko dejavnost ter skrajšati pritržniti tuji kapital in strokovnjake, toda pod pogojem, da bi ta ukrep ne kompromitiral neodvisnosti, suverenosti in ozemeljske nedotakljivosti zainteresiranih dežel. V deklaraciji je tudi poudarjeno, da se bo vseh osem držav trudilo za olajšanje izmenjav na kulturnem in znanstvenem področju.

Dalje deklaracija proglašala enotnost neodvisnih afriških držav in njihovo solidarnost z odvisnimi afriškimi narodi ter izražala prijateljstvo do vseh narodov. Te države so pripravljene tudi na enotno alžirjo v mednarodnih vprašanjih. Skušale bodo preprečiti velike sile, da prekinejo proizvodnjo in poskuša jedrskega orožja, kakor tudi, da zmanjšajo konvencijo o orožništvu. Deklaracija prav tako zahteva od držav udeleženk konference, da v jedru zatraženo diskriminacijo v vseh oblikah, kjer koli se pojavlja.

Iz referata A. Rankovića

(Nadaljevanje s 4. strani)

druga dežela, ker to ne more koristiti ničemer drugemu, razen izvajanju medsebojnega sumničnja in nezaupanja, to pa ne koristi nevezovanju prijateljstvu in sodelovanju med narodi ter komunističnimi in delavskimi partijami.

Zadnje čase spet slišimo bajke o nujnem boju proti »revizionizmu« ZKJ. Nekateri postavljajo to celo kot svojo glavno nalogo.

Naš človek pušča ob strani dejstvo, da so nekatera različna stališča in gledišča o nekaterih vprašanih teorije in prakse socializma, in se normalno vprašuje, kakšna je ta politika dežele, ki ji ni glavna naloga skrb za lastno ljudstvo, za socializem v lastni deželi in za njegov pravični razvoj, marveč ima za svojo glavno nalogo, vmešavati se v notranje zadeve Jugoslavije, čeprav je znano, da so bili tako člani ZKJ kakor tudi delovni ljudje in narodi naše dežele na višini zgodovinskih nalog i v oboroženem boju i v mirni izgradnji svoje socialistične skupnosti in da imajo samo oni pravico odločati o svojem notranjem razvoju.

Zal je iz tega videti, da začudenj nekateri zelo odgovorni ljudje v naši soseshli znova brusiti staro zarjavelo orožje Kominforma, namesto da bi povzeli izkušnje iz minulosti, da odkrito obnavljajo že zdavnaj na laž postavljene obdolžitve na račun jugoslovanskih komunistov, o njihovem odklusu od njihovega marxisma-leninizma, o njihovem služenju buržoazije itd., a v bistvu znova prehajajo na politiko pritiska na FLRJ, na njene socialistične ustanove in organizacije. Mi ne želimo ob tej priložnosti govoriti o pojavih, ki spominjajo na to žalostno minulo, in mi nismo pričakovali, da bomo primoreni storiti to nit v tolikšni meri na VII. kongresu ZKJ. Slej ko prej menimo, da bi morali tudi v prihodnje prispevati vse napore, da bi odstranili ostanke te negativne preteklosti in da o morali za zaupanjem gledati v prihodnost; v upanju, da so tudi drugi v glavnem istega mnenja in da so povzeli izkušnje iz

zahteval NATO. Z današnjega Spaakovo izjavo je jasno stališče NATO do Zahodne Nemčije in njene orožništva z atomskimi orodjem. S tem so tudi uradno razblinjene vse iluzije tistih, ki so jih doslej morda še imeli.

Razgovori, ki so trajali dva dni med Spaakom, Adenauerjem in drugimi člani vlade, so potekali v znamenju popolnega razumevanja, je rečeno na uradnem mestu. Spaakova izjava ne pušča o tem nobenega dvoma. Krščansko-komunistični in socialdemokratski predstavniki so našli z generalnim sekretarjem NATO isti jezik kljub ostrim protestom svojih nemških strankarskih somišljenikov. Djordje Zelmanović

Sporazum s Sueško družbo

Menijo, da bodo sporazum o odškodnini delničarjem bivše Sueške družbe podpisali še pred Naserjevim odhodom v Sovjetsko zvezo.

KAIRO, 23. apr. (Tanjug). Uradno je bilo sporočeno, da je bil v načelu dosežen sporazum o odškodnini delničarjem bivše Sueške družbe. Podrobnosti tega sporazuma niso bile objavljene, v obveščilih kairskih krogih pa ne izključujejo možnosti, da bo sporazum temeljil na načelu izravnave med akcijami in kapitalom bivše družbe v tujini in Egiptu. Menijo, da bo sporazum podpisan pred Naserjevim obiskom v Sovjetsko zvezo.

Obveščeni kairski krogi tudi pričakujejo, da bo v najkrajšem času deblokirano 30 milijonov dolarjev egiptovskega premoženja v ZDA. To bi bil prvi ukrep v normalizaciji odnosov med ZDA in ZAR. Po deblokiranju egiptovskih zahtev bi lahko sledil sklep mednarodne banke za obnovo in razvoj o delnem financiranju načrta ZAR za moderniziranje Sueškega prekopca.

Zahodni memorandum Sovjetski zvezi

London, 23. apr. (Tanjug). Iz uradnih virov se je zvedelo, da bodo tri zahodne sile v kratkem poslale SZ memorandum glede priprave za sestanek najvišjih predstavnikov Vzhoda in Zahoda in o položaju, ki je nastal pri razgovorih veleposlanikov v Moskvi. Predstavniki britanskega zunanjega ministrstva je na tiskovni konferenci izjavili, da bodo posvetovanja glede tega v kratkem končana.

TELEGRAMI

OTTAWA — Kanadski premier Diefenbaker je zanikal informacije, da bi Kanada še letos izstrelila satelit, češ da se to vesti brez osnove. Direktor kanadskega centra za vojaške raziskave pa je v intervjuju nekemu kanadskemu listu izjavil, da so kanadski znanstveniki pripravljeni na izstrelitev satelita in da bi poskus verjetno uspel.

TUNIS — Francoski državljani, ki želijo potovati v Tunizijo, bodo morali imeti v prihodnje vizume. Doslej jim je zadostoval samo potni list.

KATMANDU — Nepal je privolil, da Velika Britanija lahko še nadalje novači vojake iz plemena Gurkov v prihodnjih desetih letih, ker bo veljavnost dosedanjega sporazuma potekala letošnji julija. Velika Britanija leto rekrutira 500 vojakov iz omenjenega plemena, od leta 1953 dalje, ko je Indija odklonila nadaljnje zadrževanje britanskih čet v Indiji.

NEW YORK — Ekonomsko-socialni svet OZN je končal debato o ustanovitvi ekonomske komisije za Afriko. Med sedanjim zasedanjem bo proučil predloge resolucij za sestavo te komisije in o njenih nalogah.

COLOMBO — Na vsem Ceylonu je izbruhnila stavka uslužbencev PTT in železniškega prometa. Ceylonska vlada je imela sejo, na kateri je proučila poročilo o položaju. SINGAPUR — Radio Djakarta poroča, da so vladne čete zavzele še dve mestu v srednji Sumatri, ki so jih imeli v rokah uporniki. Vladne čete so sedaj oddaljene samo še 16 km od Bukittingja.

DAKA — Po sporočilu zdravstvenih oblasti je v zadnjih 23 dneh v vzhodnem Pakistanu umrlo 10.000 ljudi za kolero in kozami. To so samo približni podatki, ker na vaskem področju še ni bilo mogoče ugotoviti vse smrtnne primere. Indijska vlada je izdala ukaz za karanteno ob meji Pakistana z zahodno Bengalijo.

TOKIO — Japonski premier Kiši in turški premier Menderes sta na svojem sestanku proučila mednarodne probleme in vprašanja odnošajev med obema državama. Sklenila sta, da bodo proučili možnost sklenitve kulturnega sporazuma in ustanovitve odbora za gospodarsko sodelovanje.

BEJRUT — Libanonsko notranje ministrstvo poroča, da so neznani ljudje minirali most na severu Libanona. V hlšo orožniškega poveljstva za področje Alba pa so vrgli bombo. Zrtev ni bilo.

tega, kar se je zgodilo v preteklosti.

Tako mi, jugoslovanski komunisti, gledamo na odnose, kakršni naj bi bili med socialističnimi državami in delavskimi partijami. Zato upravičeno vprašamo: kaj hočejo doseči s tem, da našo prakso in naša stališča o določenih vprašanih graditve socializma in mednarodnega delavskega gibanja prikazujejo v napačni luči? Komu je potrebna izolacija Jugoslavije od delavskega gibanja drugih držav in zakaj se po raznih kanalih razširjajo nerene in Zvezi komunistov in njenih posameznih voditeljih. O vsem tem moramo razmisliti, ker ne gre samo za našo državo in našo Zvezo komunistov in za našo Jugoslovane, nego za vse delavsko gibanje. (Odobrovanje). Nihče nima pravice, da z raznimi svojimi kombinacijami povzroča škodo temu gibanju, v čigar rokah je usoda človeštva.

Mi smo menili in menimo in sedanje izkušnje to potrjujejo, da bi trenja ideološke narave ne smela vplivati na prijateljski razvoj meddržavnih stikov nasploh, zlasti pa ne med deželami, ki grade socializem. Določene naravne in nujne razlike v praksi in glediščih partij socialističnih dežel ne bi smele biti povod za spore in poslabšanje stikov med državami in komunističnimi partijami, marveč pobuda za še boljše spoznavanje in izmenjavo izkušenj. Samo tako lahko, na splošno rečeno uresničimo politiko sodelovanja med narodi, za kar bi lahko bila zgled tudi pobuda politike prostovoljnega in enakopravnega sodelovanja med komunističnimi partijami ter prijateljstvo med

socialističnimi deželami v njihovih skupnih naporih za zagotovitev trajnega mira in napredka v svetu.

Tovariši in tovarisice, kot vidite, sem govoril ne samo o naših bližnjih nalogah, marveč tudi o nekaterih pomankljivostih v delu. To seveda ne zmanjšuje pomena naših uspehov. Važno je, da smo se v praksi prepričali, da smo na pravi poti in da smo na tej poti dosegli glede na pogoje, v katerih smo delali, velike uspehe. Nam je jasno, da na svetu ni ne sistema, ne gibanja, ne ljudi, ki bi bili idealni, brez napak, zlasti pa tega ne moremo zahtevati od sistema, ki se izgrajuje, ki se stabilizira, od ljudi, ki utirajo nova pota. Mi smo izvojevali odlične zmage. Pridobili smo si ogromne izkušnje. Vse sedanje pomankljivosti, a bomo lahko odstranili, če bomo v prihodnje enotni, kakor smo bili doslej, če bomo tudi v prihodnje odstranili kritičen odnos do svojega dela in če bomo povsod in zmerom delovali kot revolucionarji.

Naloge, ki nas čakajo, so zelo zamotane in težavne. Toda perspektiva je svetla. Obriši boljšega in srečnejšega življenja, po katerem hrepenimo, se že jasno kažejo. Socializem, socialistični družbeni odnosi, neposredna socialistična demokracija postajajo v naši deželi čedalje bolj konkretna stvarnost.

Borec se dosledno za linijo nadaljnjega razvoja, ki jo bomo formulirali tudi na tem kongresu, in z ustvarjanju uporabe marksizma bosta imela Zveza komunistov in naša dežela tudi v prihodnje dostojno mesto v vrstah sil, ki se bore za zmago miru in socializmu.

Brzjavke VII. kongresu

VII. kongresu Zveze komunistov Jugoslavije so bile poslane med mnogimi tudi naslednje brzjavke:

Brzjavka CK KP Švedske

»V imenu komunistične partije Švedske sporočamo najtoplejšje, bratske pozdrave vašemu kongresu, v upanju, da bodo njegovi sklepi vodili k novim zmagam v vaši socialistični graditvi in zbiranju vseh naprednih sil za ljudsko demokracijo in socializem.

Brzjavka KP Japonske

»Dragi tovariši! CK KP Japonske sporoča v imenu vseh članov partije najpriširnejše in tovariške čestitke VII. kongresu ZKJ. Menimo, da je treba najbolj obzorovali, ker je naša partija nekoč zavela napada na stališča in odnose do Zveze komunistov Jugoslavije. Emotnost komunistov vseh držav, je najvažnejši čimtelj za odstranjevanje nevarnosti; druge vojne, za vzpostavljane trajnega mira in za močan razvoj svetovnega socialističnega sistema. Pričakujemo in verujemo, da bo vaš kongres dosegel velik uspeh tudi za nadaljnji napredek socialistične graditve v Jugoslaviji, za učvrstitev mednarodne solidarnosti komunistov in vzpostavitev močne trgovine proti agresivnemu imperialističnemu bloku.»

Brzjavka CK KP Italije

»Italijanski komunisti so v tem trenutku zaposleni v veliko borbo, da bi pri političnih volitvah 25. maja premagali reakcionarne italijanske sile, ki bi hotele napraviti iz naše države arzenal za ameriške atomske bombe in ponovno vzpostaviti odkrito klerikalno diktaturo. Vsi Italijani, ki so proti vojni, podpirajo danes velike pobude Sovjetske zveze in socialističnih držav za mir. Z velikim zadovoljstvom so sprejeli jugoslovanski predlog proti vzpostavitvi atomskih baz na jadranskih obalah.

Pod vodstvom italijanskih komunistov bo delavski razred še bolj okrepljen boju proti imperializmu — pobudniku vojne, da bi osvoobil človeštvo temne perspektive atomske vojne, borec se za popuščanje mednarodne napetosti in za prijateljstvo med italijanskim in jugoslovanskimi narodi.»

Sporočilo KP Indije

Generalni sekretar PK Indije Aćaj Goš je poslal dve brzjavki. V prvi, poslani CK ZKJ 19. marca, je rečeno: »Obzoročemo, ker nam ne bo mogoče poslati delegacije na vaš kongres zato, ker bomo imeli naš izredni kongres od 6. do 13. aprila, po katerem bomo prav tako nekaj časa prezaposleni. Pošljamo tople pozdrave v imenu naše partije vašemu centralnemu komiteju, delegatom, zbranim na vašem kongresu, in vsemu ljudstvu Jugoslavije. Želimo vam uspeh v borbi za ohranitev mira, zgraditev socializma in napredek delovnega ljudstva Jugoslavije na vseh področjih.«

V drugi brzjavki, ki je prispela 19. aprila, pa sporoča generalni sekretar KP Indije, da se KP Indije, ko sporoča dobre želje VII. kongresu, ne strinja z analizo in formulacijami o mednarodnem položaju v načrtu programa ZKJ. Brzjavka izraža željo, da bi to stališče sporočili delegatom skupno s prvo brzjavko. Delegatom na VII. kongresu so prebrali obe brzjavki.

Brzjavka Socialistične partije Burme

»Prosimo vas, da sprejmete najpriširnejše pozdrave Socialistične partije Burme. Obzoročemo, ker nam ni mogoče biti skupaj z vami v tem zelo važnem trenutku v zgodovinski socialističnega gibanja Jugoslavije. Zares smo srečni, ker smo delali skupaj za naš skupni cilj in ohranitev mira na svetu od naših prvih stikov v času težkih dni socialističnega razvoja po vojni, ko smo skušali zmanjšati mednarodno napetost in vzpostaviti dobre mednarodne odnose, zasnovane na načelih enakosti, pravice, samoodločbe in svobode človeštva. Verujemo, da bo vaš sedanji kongres odprl novo stran v zgodovini socializma. Prepričani smo, da bo naše polno sodelovanje na vseh področjih pripeljalo do končne zmage socializma.«

Sovjetska zveza ni umaknila resolucije

New York, 23. apr. (AFP). — Predstavniki Sovjetske zveze v OZN Arkadij Sobolev je na večerni tiskovni konferenci izjavil, da ZSSR ni umaknila svoje pritožbe v OZN proti ZDA zaradi poletov ameriških letal z atomskimi bombami proti mejam Sovjetske zveze. Dodal je, da ZSSR proučuje korake, ki jih mladi podvzeti, da bi ta pritožba prišla na diskusijo v OZN.

Sobolev je tudi dejal, da so vpletska pritožba v Varnostnem svetu ne bi mogla zmanjšati izsledkov za sklicanji konferenci najvišjih predstavnikov. Nasplošno, on meni, da bi Varnostni svet lahko ustvaril ugodno ozračje za tako konferenco, če bi prispili ZDA, da bi prekinitve polete letal z atomskimi orodjem. Predsednik ZDA Eisenhower je na današnji tiskovni konferenci dejal, da je zares zmeden glede sedanjih sovjetskih namenov na sklicanje konferen-

ce na najvišji ravni. Dejal je, da prav zares ne ve, kaj »namerava napraviti sovjetska zveza«. Glede sovjetske pritožbe v Varnostnem svetu pa je rekel, da je treba v »teh dneh, ko so možna presenečenja, zagotoviti vzlete velikih in dragih letal z letališči, ki bi lahko postala cilji napada«. V zvezi z govoricami, da Sovjetska zveza želi sestanek na najvišji ravni samo med ZSSR in ZDA, pa je dejal, da bi bil stak predlog lahko tolačen, kot poskus razdelitve in oslabitve zveze zahodnih držav. Vestil o dozdnevni dejavnosti sovjetskih podmornic v bližini ameriške obale, pa je demantiral. Predsednik Eisenhower se je danes ponovno zavezal za izmenjavo atomskih informacij med ZDA in zavezniki, zlasti v primerih, ko je gotovo, da Sovjetska zveza že razpolaga s takimi informacijami.

VREME

Stanje 23. aprila: Nad Sredozemjem se je razvil področje nizkega zračnega pritiska, ki se pomika nad Balkan. Od severa doteka preki vzhodnih Alp proti južno hladne zračne mnote. Napoved za četrtek: Spremenljivo oblačno in hladno vreme, v popoldnem času nekaj krajevih padavin. Temperature počasi med 0 in 5, najvišje do 18 stopinj C.

VII. kongres v središču pozornosti

Z nezmanjšano pozornostjo spremljajo delovni ljudje po vsej državi delo VII. kongresa ZKJ. Organizacije Zveze komunistov in Socialistične zveze tolmadžij skupno s sindikalnimi podružnicami na sestankih in zborovanjih zgodovinski pomen VII. kongresa, ki bo določil smernice za nadaljnjo graditve socializma in krepitve delavskega in družbenega samoupravljanja. Čeprav so govor generalnega sekretarja ZKJ tovariša Tita prenašale vse radijske postaje in so ga ljudje poslušali po vsej državi, so bili današnji listi z obširnimi poročili s kongresa razgabljeni, saj hoče vsako do enkrat prebrati s nadzve pomemben govor in si ga vtisniti v spomin.

Nadaljnjo krepitve in poglobljanje delavskega upravljanja, da bi že vnaprej zagotovili dosledno izvajanje sklepov in smernic, ki jih bo sprejel kongres V Makedoniji, Srbiji, Crni gori, prav tako pa tudi na Hrvaškem in v Sloveniji so mnogokje počastili VII. kongres s prostovoljnimi delom. Mladina Titograd je po slavnostnem zborovanju odšla na gradnjo ceste iz Titograda do izletišča Marezze, ki bo dolga 9 km.

V vseh osnovnih organizacijah razpravljajo tudi o sprejemanju novih članov, zlasti vrst delavstva in mladine.

Tudi naši delovni ljudje izvedo domovine budno spremljajo potek VII. kongresa in mu pošiljajo svoje borbeno pozdrave. Posebno številne brzojavke prihajajo z oddaljenih morij, z ladij naše oceanske trgovinske mornarice. »S Severnega Atlantika,« poudarja brzojavka kolektiva ladje »Zadare,« pošiljamo tovarišu Titu poslednemu borcu za neodvisnost in socializem, kakor tudi vsem delegatom VII. kongresa naše tovariške pozdrave z željo, da bi delo kongresa prispevalo k krepitvi naše domovine in miru na svetu. Pomorštški motorne ladje »Lovčen« so poslali pozdravno brzojavko iz Rokavskega preliva. »Prepričani smo,« poudarjajo v brzojavki, »da bodo delo in sklepi kongresa prispevali k nadaljnemu razvoju socialistične misli, graditvi socializma in ohranitvi miru.«

Številni pozdravi prihajajo tudi od naših diplomatskih in konzularnih zastopstev v tujini, prav tako pa tudi od izseljenecov po vsem svetu.

Prvi gosti v Postojni

Z 1. aprila, ko so se začeli redni in pogosti obiski jame, se je začela v Postojni letošnja turistična sezona. S tem sicer se ni rečeno, da je tudi turistična sezona najboljša. Slabo vreme je bilo delna ovira, da obisk turistov doslej ni bil večji. Kljub temu je v zadnjem času prišlo nekaj večjih skupin iz inozemstva in domovine.

boljšali propagando, se je obisk lani močno povečal. Tako je obiskalo jamo nad 210.000 ljudi, od tega blizu 80.000 inozemcev. Postojnčani skrbijo še naprej za propagando podzemeljskih lepot z najrazličnejšimi predavanji, filmi in podobnim. Letos je uprava jame založila poseben katalog v štirih tujih jezikih, katerega bodo tuji lahko dobili v našem paviljonu na svetovni razstavi v Bruslju.

Dasiravno sezona še ni na visoki, se pred Postojnsko jamo že ustavljajo skupine avtomobilov in v jamo prihajajo številni obiskovalci. Kmalu bo urejen tudi velik parkirni prostor, ki bo rešil dolgoletno



Na slavniki priljubljeno planinsko postojanko v koprskem okraju, gradijo novo cesto. Dolga bo 14 km in upajo, da bo do julija letos dograjena. Cesto gradi Okrajno gozdno gospodarstvo. (Foto: Selhaus)

POPRAVEK

V članku »Maja 1924«, objavljenem v našem dnevniku dne 22. aprila, je bilo nekaj napak in večjih okrajsav. V članku gre za partijsko konferenco v Sloveniji leta 1924, ne pa 1942, kakor je pomotoma natisnato v prvem odstavku. Namesto trditve v četrtem stolpcu, da stranka »hoče zavarovati oblast mora biti, da »hoče zavojevati oblast. Izpuščen so odstavki o političnih nalogah, delu na vasi, napredku v mariborski oblasti, o občinskih volitvah in o volitvah na konferenci pokrajinskega vodstva partije in kmečkega odbora.

Letos se bo turizem v Postojni prav gotovo povečal, saj je prave dni stopil v veljavno nov odlok, ki daje olajšave inozemskim turistom, ki letujejo v Italiji, da lahko skupinsko obiščejo na enodnevem izletu Postojnsko jamo.

Jama bo imela predvidoma junija ali julija dvamilijonskega obiskovalca po osvojitvi. Pravo tako bodo letos slavili 140 letnico poslovanja Postojnske jame. Tem uspehom primerno bo tudi razstava, ki jo bodo priredili ob tej priložnosti.

Ko so začele voziti nove električne lokomotive in ko so iz-

Ko doživljamo te dni...

Dočakali smo te naše velike dni, ki smo jih čakali tako nerotno in s tako velikim pričakovanjem. Vsi smo jih dočakali. Delegati in gostje, ki so se pred nekaj dnevi odpravljali na pot, in ki so prispeli k nam včeraj, predčerašnjim, prispeli in se razlili med nas v našem mestu, kakor da so prišli med svoje, domov. Dočakalo je ta dan tudi naše mesto, naša Ljubljana, ki se je prenovila, ozaljšala kakor nestara in se obblekla v novo svetlo pomladno obleko, obleko prvega zelenja, bleščeče sončne luči in si nadela na prsi palpopajoče morje državnih in partijskih zastav.

»Danes ne razumemo še vsega. Majhni smo še. Vemo pa, da se moramo učiti, da bomo lahko prevzeli za vami to veliko delo...«

Taki so vtisi vseh in vsi obrazi so slike zadovoljstva. Obrazi gostiteljev in obrazov gostov. To so podobe od včeraj, predčerašnjim, podobe od danes in jutri...

Lepa je te dni naša Ljubljana, lepja, nova in svetla kakor se nikoli. In pomlad je v njej. Zakasnela pomlad, ki je menda čakala prav teh naših prazničnih dni, da bi dahnila med hiš. In ulice prve tople pomladne sapa. In v ljudi. Tudi v ljudeh je pomlad. V predelnicah našega mesta. Vse, kar te dni hiti po naših ulicah, je drugačno, novo in neznano in daje občutek, da se tu, v našem mestu, nekaj dogaja, nekaj, kar daje svojstven pečat življenju teh dni. Nekaj velikega.

Mesto je sprejelo svoje goste z veseljem in iskreno dobrodošlico. Vse velike priprave, vse to veliko delo zadnjih mesecev, ki je dan za dnem spreminjalo podobo mesta, vse, kar je vpreglo v voz priprav na stotine delovnih rok in terjalo dni in noči, je danes plačano. Vse poteka gladko, po skrbno pretehtanih načrtih, deluje brez zastojev, vzbuja občudovanje in zadovoljstvo naših dragih gostov.

Ajdovščina bo dobila nov dom kulture

Na predvečer občinskega praznika, to je 4. maja, bodo v Ajdovščini odprli Dom kulture. Gre za smotno gradbeno preureditev in delno dozidavo neke stare stavbe. Pri tem je treba poudariti, da je lani začeta adaptacija plod skupnih naporov in denarnih prispevkov tako občine kot podjetij na njenem področju («Fruktala», «Tekstilne tovarne», SGP Primorje, mlinskega podjetja, LIP in drugih). Vsi so tak dom že dolgo pogrešali in tako so končno složno uresničili dolgoletno željo.

Po mnenju ljudi, ki so dom že videli, bo to po izvedbi in slogu eden izmed najmodernejših domov te vrste v Sloveniji. Glavno dvoranico z odrom za razne nastope in prireditve, v kateri je prostora za 400 ljudi, bo lahko uporabljal tudi »Partizan«, ki je v glavnem že poskrbel za potrebno telovadno orodje in športne rekvizite. V domu je tudi umivalnica, garderoba, kulisarna in manjša dvorana za konference oziroma sestanke, vse prostore pa bo ogrevala centralna kurjava. Načrte je izdelal inž. arh.

»Danes ne razumemo še vsega. Majhni smo še. Vemo pa, da se moramo učiti, da bomo lahko prevzeli za vami to veliko delo...«

»Ni naloge, ki bi je ne izpolnili, kadar koli bi nas pozvala Zveza komunistov in tovariši Tito... Se enkrat ponovimo pred vami vsemi, tovariši, našo mladinsko občudovanje, ki smo jo izrekli tovarišu Titu na VI. kongresu Ljudske mladine Jugoslavije, mladinsko besedo vam dajemo v imenu deset tisoč parov

»Druže Tito, mi ti se kunemo, da s tvoja gupa ne skrenemo...«



Delegacija mladinskih delovnih brigad je pozdravila VII. kongres.

SPORT

SAHOVSKI SAMPIONAT V VRNJACKI BANJI

Tokrat-poraz LŠK

ZVEZNA NOGOMETNA LIGA

XXV. kolo

Vrnjačka Banja, 23. apr. V III. kolu ekipnega tekmovanja za šahovsko prvenstvo države, je bilo največ zanimanja za dvoboj med Partizanom in Valjevskim SK. Prvi dan sta se ekipi lotili ob veliki premoči Partizana 5:1 (4). V nadaljevanju prekinjenih partij je Partizan povečal končno zmago na 8:2. Srečanje pa je prineslo senzacionalen poraz velemojstra Gligorića, ki ga je premagal mlajši kandidat Milan Jovičić, prvak Jugoslavije v dopisnem šahu.

Dvoboj med Mariborom in Mladostjo se je prvi dan končal s točko prednosti za Mladost 1,5:2,5 (6). V današnjem nadaljevanju je Mladost obdržala to prednost ob eni še prekinjeni partiji. Rezultat se glasi za zdaj 4:5 (1). Crvena zvezda je že prvi dan dobila proti Sarajevčanom precej naskoka s 5:3 (2); dokončno je zmagala 6:4.

Slavija je vodila proti LŠK že po prvem dnevu 3,5:1,5 (5), danes pa se je to razmerje poslabšalo na 6:3 (1). Matulović je premagal Vidmarja, Janošević Preinfalka, Lukić pa je izgubil proti Stupići, medtem ko se je partija Avrović - Mlinar končala remi. Prekinjena je še partija med Tomševićem in Vasiljevičem v izgubljeni poziciji za slednjevega.

V dvoboju iz I. kola je končno izid med Valjevskim in Sarajevskim SK 6:4. Stanje na tabeli po III. kolu: Mladost 18,5 (1), Slavija 13 (2), Partizan 17,5 (1), LŠK 16 (1), Maribor 13,5 (1), Sarajevski SK 12,5, Crvena zvezda 11 in Valjevski SK 10 točk.

Včeraj je bilo odigrano XXV. in predzadnje kolo v zvezni nogometni ligi z naslednjimi izidi: VARDAR : SPLIT 3:0 (0:0).

VOJVODINA : ZELJEZNICAR 1:0 (0:0).

DINAMO : ZAGREB 5:2 (3:1). BUDUČNOST : SPARTAK 0:0. BEOGRAD : CRVENA ZVEZDA 0:2 (0:1).

HAJDUK : VELEŽ 1:1 (1:0). Tekma Radnički : Partizan bo danes.

Po nepopolnem predzadnjem kolu je vrstni red tak: Dinamo 36, Partizan 29, Crvena zvezda 28, Radnički 27, Vojvodina, Zeljeznicar, Hajduk in Vardar 25, Velež 24, Spartak, Splt in Budućnost 23, Beograd 20 in Zagreb 15.

NAMESTO TERME Z METALCEM Ljubljana : Krm 1:1 (0:1)

Akademija v Operi

Partizan Slovenije priredi jutri v petek ob 20.30 telovadno akademijo v pozastitvi VII. kongresa ZKJ v Operi. Na akademiji bo nastopila tudi naša državnica moška in ženska reprezentanca v vajah na orodju. Vabljeni!

Korač (Beograd) s 594 zadetki, na drugem mestu pa Zupantić (Ljubljana) s 349 točkami. Müller je dosegel 328, Dermastja pa kot najboljši strelca Olimpije 322 točk.

V NEKAJ VRSTAH

Rokoborska ekipa Partizana v grško-balkanskem slugu je pred dnevi v Beogradu zmagala nad švedskimi rokoborci 9:7.

Tekma zvezne lige v velikem rokometu med Lokomotivo iz Zagreba in beogrjskim Zeljeznicarem se je končala 12:11 (6:5) v korist Lokomotive.

SAH Devetmajska partija povratnega dvoboja za svetovno prvenstvo v šahu, v kateri je Smiljov igral z belimi figurami, se je končala z dvobojsko zmago nad Botvinkom po 39 potezah. Zdaj vodi Botvink z 11:8 točkami.

XVII. BALKANSKE IGRE V SEPTEMBRU

Sofija, 20. apr. Od 19. do 21. septembra bodo tudi tukaj XVII. balkanske atletske igre. To je sklenil prireditveni odbor na posebnem sestanku, na katerem so za predsednika izvolili Avramova, predsednika bolgarske zveze za fizikulturo in šport. Predsednik bolgarske vlade Jugov je bil izvoljen za častnega predsednika organizacijskega komiteja. Letošnjih iger se bodo letos udeležile reprezentance Romunije, Jugoslavije, Bolgarije, Grčije in Turčije.

ZA RED NA IGRISCIH Disciplinsko sodišče NZJ je kaznovalo igralca splitskega Hajduka, Grčiča, z enomesečno prepovedjo igranja zaradi grobe igre na tekmi med Crv zvezdo in Hajdukom.

KRATKE IZ MARIBORA

Vzgoja novih trgovskih kadrov. Zmogličnosti trgovskih vajenjskih sol v mariborskem okraju so zelo majhne, zato dajo na leto le 140 absolventov. Po predvidenem planu razširitve trgovske mreže bi za nove trgovine potrebovali še 1090 prodajalcev, kar pomeni letno 218 novih moči. Tako bo leto primanjkovalo 78 trgovskih delavcev. Zaradi vsestranskega pomanjkanja kvalificiranega strokovnega kadra bo treba za trgovske vajence zgraditi šolo z internatom. Sedanjih šolskih prostori ne ustrezajo svoji nameni. Šola nima učilnic za praktičen pouk in razne seminarje ne glede na to, da gostuje v tujih šolah.

Povečanje proizvodnje. Podjetje »Elektrokovina« bo v naslednjih letih povečalo svojo proizvodnjo. Sedaj izdeluje svetilke, elektromotorje, vodne mešalce ter namizne ventilatorje. Delati so začeli v zelo skromnih razmerah. Večinoma z lastnimi sredstvi dopolnjuje opremo, ki pa je z nekaj izjemami že zelo izrabljena. Potrebna je rekonstrukcija, s katero bodo povečali proizvodnjo malih motorjev, ki jih vgrajujejo v razne gospodinjanske aparate, hkrati pa so važen izvozni predmet.

Hudourniki povzročajo veliko škodo. Na področju mariborskega okraja je veliko število hudournikov, od katerih jih je le malo urejenih. Ti hudourniki močno vplivajo na kmetištvo, komunikacije, industrijo, komunalno dejavnost in elektrogozdarstvo. Zaradi opuščanja malih mlinov in žag na Pohorju in Koziaku propadajo jezovi, ki so hidravlično delovali kot večji hudourniški pragovi in tako skozil dolga obdobja zmanjševali ogromne naravne padce hudourniških potokov. Najvažnejši hudourniki, ki čakajo na rešitve so Dravinja, potok v Hudi luknji, Meža, Leški potok, Mislinja, Studenčki potok, Čadran in nekateri drugi.

Priprave za 1. maj. Predsednik in sekretarji občinskih komitejev LMS mariborskega okraja so na svojem sestanku v Mariboru razpravljali o svojem delu in pregledali rezultate, uspehe in pomanjkljivosti pri delu občinskih komitejev. Pomenljivi so se tudi o sodelovanju mladine pri prireditvah.

M. K.

VPRAŠANJA IN ODGOVORI

PRIPOMBA UREDNIŠTVA:

Prosim bralce in naročnike naj k vprašanju prilagode kupone in poštnino v znesku trideset dinarjev...

Tov. JANEZ BOŽIČ, Huje št. 10 in tov. Ivan Jerab, Ljubljana, pošljite točne naslove.

Tov. Fran PUSTISEK, Zdole 31. Vašega vprašanja nisimo prejeli. Pošljite nam ponovno nakar vam bomo takoj odgovorili pisмено.

Tov. CIKA GJERCJEK, Pošljite polni naslov, odgovorili bomo pisмено.

Vprašanje: Zaradi poškodbe, ki se jo dobili v vojni, ste bili spoznani za vojaškega vojnega invalida...

Vprašanje: Ali se vam bo čas, tekem katerega ste od avgusta 1945 do septembra 1946 opravljal funkcijo tajnika krajevnega ljudskega odbora...

Vprašanje: Ali in pod katerih pogojev pripada upokojenemu državnemu uslužbencu povračilo selitvenih stroškov...

Vprašanje: V letu 1951 vam je bila priznana nepolna starostna pokojnina na podlagi 32 let 5 mesecev delovne dobe...

SMRTI POD VOLOVSKO VPREGO: Sestri Marija in Frančiška Okorn sta z volovsko vprego vozili z njive domov...

NOGO MU JE ODREZALO: Pri iztovarjanju kremenčeve meke, ki so jo vozili iz vagonov v skladišče...

DNEVNE VESTI

KOLEDAR: Četrtek, 24. aprila: Jurij.

Dr. Marjanu Pajtarju - Pajčetu čestitka k promociji Milena Rajko in Leva.

Na tehniški fakulteti - strojni oddelek, je z odličnim uspehom diplomiral Bedek Bojan. Čestitamo prijatelji iz Kranja.

NOČNA ZDRAVNIŠKA DEZURNA SLUŽBA ZA NUJNE OBISKE NA BOLNIŠKOVEM DOMU OD 20-1. URE ZJUTRAJ, OB NEDELJAH IN PRAZNIKIH VES DAN

Zdravstveni dom BEŽIGRAD: dr. Orel Vladimir, Titova 71, tel. 32-389.

Zdravstveni dom SISKI: dr. Gasperlin Janez, Cernetova 31, tel. 22-831.

Zdravstveni dom VIC: dr. Strukelj Milan, Prešernova 1-III, tel. 21-797.

Zdravstveni dom CENTER: dr. Kohnik Sonja, Miklošičeva 24, tel. 39-151.

Zdravstveni dom MOSTE: Zdravstveni dom Moste, Krekova 5, tel. 31-359.

Zdravstveni dom RUDNIK: dr. Krejci Fedor, Privoz 18, tel. 22-767.

Opazite si razstavo »Delavnosti Počistilske zveze«, ki je v počastitev VII. kongresa ZKJ prireja Glavni odbor Slovenije ob svoji petletnici.

Razstava je v dvoranah na Kladarjevi 5 od 22. do 30. aprila 1958 vsak dan od 8. do 20. ure.

Vstopnine ni! Vjudno vabljeno! Obiščite razstavo slik in grafikonov likovne sekcije »Prešerna« v Celju v mali dvorani Uniona od 25. aprila do 6. maja.

MESTNO GLEDALIŠČE: Četrtek, 24. aprila, ob 20.30: Bertolt Brecht »Svejk v drugi svetovni vojni«.

Petek, 25. aprila, ob 20.30: Lev Nikolajevič Tolstoj »Anna Karenina«.

Petek, 25. aprila, ob 20.30: Čehov »Striček Vanja«.

MESTNO GLEDALIŠČE: Četrtek, 24. aprila, ob 20.30: Verdi »Trubadur«.

Petek, 25. aprila, ob 20.30: Oscar Wilde »Srečni princ«.

MESTNO GLEDALIŠČE: Četrtek, 24. aprila, ob 20.30: Verdi »Trubadur«.

Petek, 25. aprila, ob 20.30: Oscar Wilde »Srečni princ«.

MESTNO GLEDALIŠČE: Četrtek, 24. aprila, ob 20.30: Verdi »Trubadur«.

Petek, 25. aprila, ob 20.30: Oscar Wilde »Srečni princ«.

MESTNO GLEDALIŠČE: Četrtek, 24. aprila, ob 20.30: Verdi »Trubadur«.

Petek, 25. aprila, ob 20.30: Oscar Wilde »Srečni princ«.

MESTNO GLEDALIŠČE: Četrtek, 24. aprila, ob 20.30: Verdi »Trubadur«.

Petek, 25. aprila, ob 20.30: Oscar Wilde »Srečni princ«.

MESTNO GLEDALIŠČE: Četrtek, 24. aprila, ob 20.30: Verdi »Trubadur«.

Petek, 25. aprila, ob 20.30: Oscar Wilde »Srečni princ«.

MESTNO GLEDALIŠČE: Četrtek, 24. aprila, ob 20.30: Verdi »Trubadur«.

Petek, 25. aprila, ob 20.30: Oscar Wilde »Srečni princ«.

MESTNO GLEDALIŠČE: Četrtek, 24. aprila, ob 20.30: Verdi »Trubadur«.

Petek, 25. aprila, ob 20.30: Oscar Wilde »Srečni princ«.

MESTNO GLEDALIŠČE: Četrtek, 24. aprila, ob 20.30: Verdi »Trubadur«.

Petek, 25. aprila, ob 20.30: Oscar Wilde »Srečni princ«.

MESTNO GLEDALIŠČE: Četrtek, 24. aprila, ob 20.30: Verdi »Trubadur«.

Petek, 25. aprila, ob 20.30: Oscar Wilde »Srečni princ«.

MESTNO GLEDALIŠČE: Četrtek, 24. aprila, ob 20.30: Verdi »Trubadur«.

Petek, 25. aprila, ob 20.30: Oscar Wilde »Srečni princ«.

MESTNO GLEDALIŠČE: Četrtek, 24. aprila, ob 20.30: Verdi »Trubadur«.

Petek, 25. aprila, ob 20.30: Oscar Wilde »Srečni princ«.

MESTNO GLEDALIŠČE: Četrtek, 24. aprila, ob 20.30: Verdi »Trubadur«.

Petek, 25. aprila, ob 20.30: Oscar Wilde »Srečni princ«.

MESTNO GLEDALIŠČE: Četrtek, 24. aprila, ob 20.30: Verdi »Trubadur«.

Petek, 25. aprila, ob 20.30: Oscar Wilde »Srečni princ«.

MESTNO GLEDALIŠČE: Četrtek, 24. aprila, ob 20.30: Verdi »Trubadur«.

Petek, 25. aprila, ob 20.30: Oscar Wilde »Srečni princ«.

Razstava emonjskih mozaičkov in ljubljanske baročne arhitekture je v času VII. kongresa odprta v prostorih Mestnega muzeja vsak dan od 10. do 21. ure.

Ob 20.30: Franc Milčinski »Zvezdica zaspanka«.

Ob 20.30: Franc Milčinski »Zvezdica zaspanka«.

Ob 20.30: Franc Milčinski »Zvezdica zaspanka«.

Ob 20.30: Franc Milčinski »Zvezdica zaspanka«.

Ob 20.30: Franc Milčinski »Zvezdica zaspanka«.

Ob 20.30: Franc Milčinski »Zvezdica zaspanka«.

Ob 20.30: Franc Milčinski »Zvezdica zaspanka«.

Ob 20.30: Franc Milčinski »Zvezdica zaspanka«.

Ob 20.30: Franc Milčinski »Zvezdica zaspanka«.

Ob 20.30: Franc Milčinski »Zvezdica zaspanka«.

Ob 20.30: Franc Milčinski »Zvezdica zaspanka«.

Ob 20.30: Franc Milčinski »Zvezdica zaspanka«.

Ob 20.30: Franc Milčinski »Zvezdica zaspanka«.

Ob 20.30: Franc Milčinski »Zvezdica zaspanka«.

Ob 20.30: Franc Milčinski »Zvezdica zaspanka«.

Ob 20.30: Franc Milčinski »Zvezdica zaspanka«.

Ob 20.30: Franc Milčinski »Zvezdica zaspanka«.

Ob 20.30: Franc Milčinski »Zvezdica zaspanka«.

Ob 20.30: Franc Milčinski »Zvezdica zaspanka«.

Ob 20.30: Franc Milčinski »Zvezdica zaspanka«.

Ob 20.30: Franc Milčinski »Zvezdica zaspanka«.

Ob 20.30: Franc Milčinski »Zvezdica zaspanka«.

Ob 20.30: Franc Milčinski »Zvezdica zaspanka«.

Ob 20.30: Franc Milčinski »Zvezdica zaspanka«.

Ob 20.30: Franc Milčinski »Zvezdica zaspanka«.

Ob 20.30: Franc Milčinski »Zvezdica zaspanka«.

Ob 20.30: Franc Milčinski »Zvezdica zaspanka«.

Ob 20.30: Franc Milčinski »Zvezdica zaspanka«.

Ob 20.30: Franc Milčinski »Zvezdica zaspanka«.

Ob 20.30: Franc Milčinski »Zvezdica zaspanka«.

Ob 20.30: Franc Milčinski »Zvezdica zaspanka«.

Ob 20.30: Franc Milčinski »Zvezdica zaspanka«.

Ob 20.30: Franc Milčinski »Zvezdica zaspanka«.

Ob 20.30: Franc Milčinski »Zvezdica zaspanka«.

Ob 20.30: Franc Milčinski »Zvezdica zaspanka«.

Ob 20.30: Franc Milčinski »Zvezdica zaspanka«.

Ob 20.30: Franc Milčinski »Zvezdica zaspanka«.

Ob 20.30: Franc Milčinski »Zvezdica zaspanka«.

Ob 20.30: Franc Milčinski »Zvezdica zaspanka«.

Ob 20.30: Franc Milčinski »Zvezdica zaspanka«.

Ob 20.30: Franc Milčinski »Zvezdica zaspanka«.

Ob 20.30: Franc Milčinski »Zvezdica zaspanka«.

Ob 20.30: Franc Milčinski »Zvezdica zaspanka«.

Ob 20.30: Franc Milčinski »Zvezdica zaspanka«.

Ob 20.30: Franc Milčinski »Zvezdica zaspanka«.

Ob 20.30: Franc Milčinski »Zvezdica zaspanka«.

Petek, 25. aprila ob 20.30: J. Penogov - N. Simončič »Zlata ribica«.

Sobota, 26. aprila ob 17: Oscar Wilde »Srečni princ«.

Ob 20.30: Franc Milčinski »Zvezdica zaspanka«.

Ob 20.30: Franc Milčinski »Zvezdica zaspanka«.

Ob 20.30: Franc Milčinski »Zvezdica zaspanka«.

Ob 20.30: Franc Milčinski »Zvezdica zaspanka«.

Ob 20.30: Franc Milčinski »Zvezdica zaspanka«.

Ob 20.30: Franc Milčinski »Zvezdica zaspanka«.

Ob 20.30: Franc Milčinski »Zvezdica zaspanka«.

Ob 20.30: Franc Milčinski »Zvezdica zaspanka«.

Ob 20.30: Franc Milčinski »Zvezdica zaspanka«.

Ob 20.30: Franc Milčinski »Zvezdica zaspanka«.

Ob 20.30: Franc Milčinski »Zvezdica zaspanka«.

Ob 20.30: Franc Milčinski »Zvezdica zaspanka«.

Ob 20.30: Franc Milčinski »Zvezdica zaspanka«.

Ob 20.30: Franc Milčinski »Zvezdica zaspanka«.

Ob 20.30: Franc Milčinski »Zvezdica zaspanka«.

Ob 20.30: Franc Milčinski »Zvezdica zaspanka«.

Ob 20.30: Franc Milčinski »Zvezdica zaspanka«.

Ob 20.30: Franc Milčinski »Zvezdica zaspanka«.

Ob 20.30: Franc Milčinski »Zvezdica zaspanka«.

Ob 20.30: Franc Milčinski »Zvezdica zaspanka«.

Ob 20.30: Franc Milčinski »Zvezdica zaspanka«.

Ob 20.30: Franc Milčinski »Zvezdica zaspanka«.

Ob 20.30: Franc Milčinski »Zvezdica zaspanka«.

Ob 20.30: Franc Milčinski »Zvezdica zaspanka«.

Ob 20.30: Franc Milčinski »Zvezdica zaspanka«.

Ob 20.30: Franc Milčinski »Zvezdica zaspanka«.

Ob 20.30: Franc Milčinski »Zvezdica zaspanka«.

Ob 20.30: Franc Milčinski »Zvezdica zaspanka«.

Ob 20.30: Franc Milčinski »Zvezdica zaspanka«.

Ob 20.30: Franc Milčinski »Zvezdica zaspanka«.

Ob 20.30: Franc Milčinski »Zvezdica zaspanka«.

Ob 20.30: Franc Milčinski »Zvezdica zaspanka«.

Ob 20.30: Franc Milčinski »Zvezdica zaspanka«.

Ob 20.30: Franc Milčinski »Zvezdica zaspanka«.

Ob 20.30: Franc Milčinski »Zvezdica zaspanka«.

Ob 20.30: Franc Milčinski »Zvezdica zaspanka«.

Ob 20.30: Franc Milčinski »Zvezdica zaspanka«.

Ob 20.30: Franc Milčinski »Zvezdica zaspanka«.

Ob 20.30: Franc Milčinski »Zvezdica zaspanka«.

Ob 20.30: Franc Milčinski »Zvezdica zaspanka«.

Ob 20.30: Franc Milčinski »Zvezdica zaspanka«.

Ob 20.30: Franc Milčinski »Zvezdica zaspanka«.

Ob 20.30: Franc Milčinski »Zvezdica zaspanka«.

Ob 20.30: Franc Milčinski »Zvezdica zaspanka«.

Ob 20.30: Franc Milčinski »Zvezdica zaspanka«.

Slovenska komorna glasba: 22.15 Rezervirano za reportažo s VII. Kongresa ZKJ; 22.40 Zabavne melodije; 23.00-23.15 in 23.30-23.45 Oddaja za tujnino (prenos iz Beograda).

Ob 20.30: Franc Milčinski »Zvezdica zaspanka«.

Ob 20.30: Franc Milčinski »Zvezdica zaspanka«.

Ob 20.30: Franc Milčinski »Zvezdica zaspanka«.

Ob 20.30: Franc Milčinski »Zvezdica zaspanka«.

Ob 20.30: Franc Milčinski »Zvezdica zaspanka«.

Ob 20.30: Franc Milčinski »Zvezdica zaspanka«.

Ob 20.30: Franc Milčinski »Zvezdica zaspanka«.

Ob 20.30: Franc Milčinski »Zvezdica zaspanka«.

Ob 20.30: Franc Milčinski »Zvezdica zaspanka«.

Ob 20.30: Franc Milčinski »Zvezdica zaspanka«.

Ob 20.30: Franc Milčinski »Zvezdica zaspanka«.

Ob 20.30: Franc Milčinski »Zvezdica zaspanka«.

Ob 20.30: Franc Milčinski »Zvezdica zaspanka«.

Ob 20.30: Franc Milčinski »Zvezdica zaspanka«.

Ob 20.30: Franc Milčinski »Zvezdica zaspanka«.

Ob 20.30: Franc Milčinski »Zvezdica zaspanka«.

Ob 20.30: Franc Milčinski »Zvezdica zaspanka«.

Ob 20.30: Franc Milčinski »Zvezdica zaspanka«.

Ob 20.30: Franc Milčinski »Zvezdica zaspanka«.

Ob 20.30: Franc Milčinski »Zvezdica zaspanka«.

Ob 20.30: Franc Milčinski »Zvezdica zaspanka«.

Ob 20.30: Franc Milčinski »Zvezdica zaspanka«.

Ob 20.30: Franc Milčinski »Zvezdica zaspanka«.

Ob 20.30: Franc Milčinski »Zvezdica zaspanka«.

Ob 20.30: Franc Milčinski »Zvezdica zaspanka«.

Ob 20.30: Franc Milčinski »Zvezdica zaspanka«.

Ob 20.30: Franc Milčinski »Zvezdica zaspanka«.

Ob 20.30: Franc Milčinski »Zvezdica zaspanka«.

Ob 20.30: Franc Milčinski »Zvezdica zaspanka«.

Ob 20.30: Franc Milčinski »Zvezdica zaspanka«.

Ob 20.30: Franc Milčinski »Zvezdica zaspanka«.

Ob 20.30: Franc Milčinski »Zvezdica zaspanka«.

Ob 20.30: Franc Milčinski »Zvezdica zaspanka«.

Ob 20.30: Franc Milčinski »Zvezdica zaspanka«.

Ob 20.30: Franc Milčinski »Zvezdica zaspanka«.

Ob 20.30: Franc Milčinski »Zvezdica zaspanka«.

Ob 20.30: Franc Milčinski »Zvezdica zaspanka«.

Ob 20.30: Franc Milčinski »Zvezdica zaspanka«.

Ob 20.30: Franc Milčinski »Zvezdica zaspanka«.

Ob 20.30: Franc Milčinski »Zvezdica zaspanka«.

Ob 20.30: Franc Milčinski »Zvezdica zaspanka«.

Ob 20.30: Franc Milčinski »Zvezdica zaspanka«.

Ob 20.30: Franc Milčinski »Zvezdica zaspanka«.

Ob 20.30: Franc Milčinski »Zvezdica zaspanka«.

Ob 20.30: Franc Milčinski »Zvezdica zaspanka«.

Ob 20.30: Franc Milčinski »Zvezdica zaspanka«.

KINO

SPORED ZA ČETRTEK KINO »UNION«: zaprti film »KOMUNA«.

20.00 TV DNEVNIK: 20.15 K. NOSOVEL: »KOTA«; 22.30 TV DRAMA: 20.40 DOKUMENTARNI FILM: »PRISEGA NA SAMARITANI«.

20.00 TV DNEVNIK: 20.15 K. NOSOVEL: »KOTA«; 22.30 TV DRAMA: 20.40 DOKUMENTARNI FILM: »PRISEGA NA SAMARITANI«.

20.00 TV DNEVNIK: 20.15 K. NOSOVEL: »KOTA«; 22.30 TV DRAMA: 20.40 DOKUMENTARNI FILM: »PRISEGA NA SAMARITANI«.

20.00 TV DNEVNIK: 20.15 K. NOSOVEL: »KOTA«; 22.30 TV DRAMA: 20.40 DOKUMENTARNI FILM: »PRISEGA NA SAMARITANI«.

20.00 TV DNEVNIK: 20.15 K. NOSOVEL: »KOTA«; 22.30 TV DRAMA: 20.40 DOKUMENTARNI FILM: »PRISEGA NA SAMARITANI«.

Ob obletnici italijanskega Odpora Ko sta se smrt in rojstvo srečala...

25. aprila proslavljajo Italijani obletnico vstaje, t. j. kulminantne točke Odpora, ki je dal povojni Italiji, vsaj načelno, novo politično fizionomijo, saj uradno velja, da je »republika, zasnovana na delu, vznikla iz odporiškega gibanja«.

Mnogo je bilo razprav o tem, kdaj se je pravzaprav začelo odporiško gibanje, kateri mejnik je odločilen in podobno. Nekateri celo hočejo, da bi bilo odporiško gibanje samo kontinuiteta »tradicij in poslanstva« italijanske armade. Ni bolj zgrešene ocene kot je ta!

Sestanek v Firencah

Ce lahko na splošno rečemo, da se sega idejna priprava na protifašistični odpor močno nazaj v delovanje antifa-

žen mešan, »notorični civilisti« Parri pa z naglasom vojaka, ki vidi potrebo akcije... Položaj je bil torej zaobrnjen in kako tudi ne bi bil. Badoglio, ki je 20 let služil režimu in monarhiji, je imel veliko izgubiti in se je zato upiral sleherni ljudski akciji, ki bi lahko povzročila kakršenkoli pretres. Parri in somišljeniki, v imenu katerih je govoril, pa si v dvajsetih letih zapora in konfincije niso ustvarili ničesar, kar bi bilo vredno braniti...

Osmi september

Tudi dan kapitulacije je potrda pravilnost mnenja tistih, ki niso zaupali kraljevski vojski, da bo branila deželo pred Nemci. 9. septembra zjutraj, t. j. dan po objavi kapitulacije, se je skupina civilistov zglasila na poveljstvu Armadnega zbora v Milanu Sante

in športen tip, je mnogo obljubljal, ukrenil pa ni ničesar. Vse se je končalo s tem, da je nekaj deset civilistov dobilo puške iz prejšnjega stoletja; Nemci so zavzeli Milano brez strela, general Ruggero pa je končal v nemškem taborišču.

Na podoben način so se razvrednili dogodki v drugih delih Italije. V Neaplju je n. pr. general Del Tetto celo nastopil proti prevlaci, ki so napadli Nemce in jih razorožili. Edini odpor je ga je armada organizirano nudila Nemcem, ob podpori prebivalstva. Je bila obramba Rima, toda bolj po zaslugi lokalnih »poveljnikov« kot po zaslugi nadrejenega štaba, ki je z monarhijo in vlado pobegnil v Brindisi. Kot vsa odporiška gibanja je torej tudi italijansko vzniklo iz ljudstva, v trenutku, ko je vladajoči razred odpovedal in prepustil deželo usodi in naključju.

Cuneo — zibelka partizanstva

Pravijo, da je zibelka italijanskemu partizanstvu tekla v Cuneo. Morda zato, ker so tamkajšnje epizode najbolj poznane. Ko je ad-

CLN (Comitato Liberazione Nazionale — Odbor za Nacionalno Osvoboditev), ki je združeval politično in vojaško vodstvo odporiških sil vseh strank, ni imel lahkega stališča. Badoglijeva vlada v Brindisi je napravila vse, da bi čim bolj ovirala razvoj odporiških sil in da bi zavezniški čim manj zvedeli o njih. CLN namreč ni bil samo eksponent vojaškega odpora proti okupatorju, marveč tudi nosilec novih idej, na katerih naj bi temeljila osvobodena Italija po vojni.

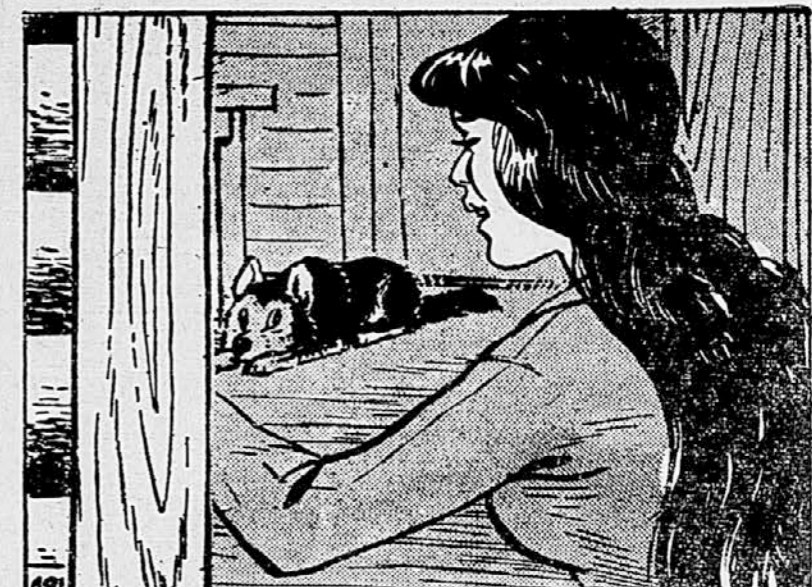
Ko sta se predstavnik CLN Leo Valiani in Ferruccio Parri konec leta 1943 sestala v Bernu z Allenom Dullesom, glavnim šefom ameriške obveščevalne službe v Evropi, in z Mac Cafferyjem, ki je v Sviči zastopal maršala Herolda Alexandra, poveljnika sredozemskega bojišča, sta naletela na prizanesljivo trepanje po ramenu, na prijateljsko gostoljubnost in na popolno nerazumevanje. Američan in Anglež, oba sta pridno natakala šolski, z zanimanjem poslušala posamezne junaške epizode partizanov, nista pa hotela ničesar slišati o tem, da Odpor ni samo mehanična vojna proti okupatorju, marveč da je tudi ideološka obnova dežele, ki je politično degenerirala v dvajsetih letih fašizma. Hotela sta, naj bi se partizani omejevali na sporadične sabotaže in obveščanje o gibanju Nemcev, skratka, da bi postali sestavni del britanskih in ameriških »commandosov«.

Sele prvi politični uspehi so prebili ledeni zid, ki je delil Odporiško gibanje in zavezniške. Do prvega merjenja sil je prišlo prve meseca 1944, ko je Mussolinijeva marionetna

vlada zahtevala od vseh državnih uslužbencev prisego zvestobe Mussoliniju. CLN je v desetisočih letakih in po londonskem radiu opozoril prizadete, da se bodo morali v primeru prisega zagovarjati po osvoboditvi. Čeprav je Mussolinijev poziv podprl sam milanski kardinal Schuster, ni priseglo niti 20% uradnikov — okupirana Italija je plebiscitarno priznala avtoriteto CLN, ki je že 1. marca uspel organizirati veliko stavko enega milijona delavcev in uslužbencev... Za tem tudi zavezniškega priznanja CLN kot edine legalne oblasti v okupirani Italiji ni bilo treba več dolgo čakati. Odporiško gibanje je triumfiralo: še pred zmago nad Nemci je premagalo nezaupanje in nerazumevanje zaveznikov.

Ko je minila druga zima, so se partizani usuli s hrbov tudi v velika mesta — Genova, Milano, Torino... Bili so zadnji dnevi aprila 1945 in klavrno se je končala poslednja stran poglavja dvajsetletnega hlapčevstva, odetega v preohlapna oblačila teatralno komične veličine. Italija je našla samo sebe! Redki so tisti, ki ne priznavajo, da brez 25. aprila ne bi bilo 2. junija, ko se je rodila republika, da brez republike ne bi bilo možnosti za razjasnitev pogledov za v bodoče. In letos bodo natatančno mesec dni po 25. aprilu tretje volitve v povojni Italiji, volitve, od katerih večina pričakuje tako zasedbo v Predstavniki domu, ki bo zagotovila kontinuiteto moralne in politične obnove, ki se je simbolično začela, ko sta se smrt in rojstvo srečala v tlesni ulici nacionalnega ponižanja in sramote, dan po 8. septembru 1943 M. Suštar

J.O. CURWOOD
BAREE
RIŠE: MIKI MUSTER



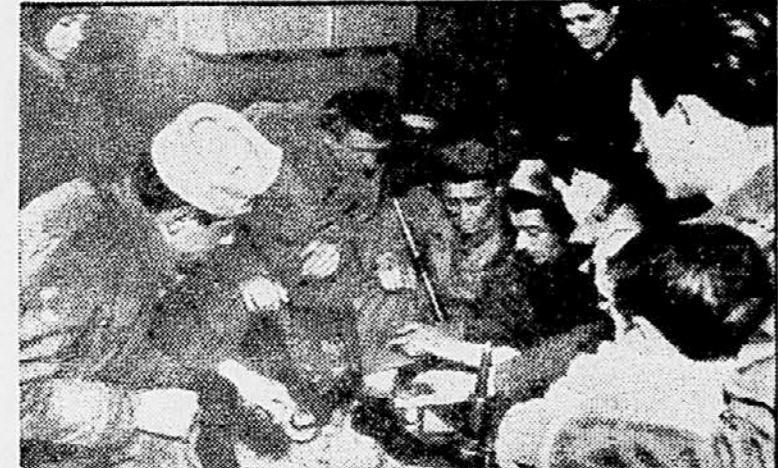
181. Nepeesa je stekla naravnost domov, k Bareeju, ki ga je bila pustila samega. Privezala ga je z jermenom k mizi in ves ta čas se Baree niti premaknil ni. Se je takrat, ko je Nepeesa odprla vrata in stopila k njemu, se je zganil. Čudovito, srečno čustvo ga je prevzelo. Pomahal ji je z repom v pozdrav, položil glavo na tla in nežno zavpilil.



182. Vitka vrba je radostno vzkliknila in ga objela. Ta dotik je Bareeja vznemiril. Zadržtel je in Nepeesa je to začutila. Začela ga je lahko božati po glavi in hrbtu. Bareeju je bilo tako lepo, da se še dihati ni upal in so se mu oči same od sebe zapirale. Predraml ga je njen glas: Oh, Baree, zakaj nisi večji, da bi me branil pred njimi!



183. Vendar Nepeesa ni bila prestrašena. Ze med tem, ko je odmotavala jermen od mize, se je zadovoljno smehljala. Mislija je na McTaggart, videla ga je, kako nerodno kobaca po vodi kot velika riba. Dvignila je Bareeja pod roko in zastokala: »O, kako si težak! Pa te bom vseeno nosila, ker moram teči. Mudi se nama, trgovca ne smeva srečati!«



Skupina italijanskih partizanov

štistične emigracije v tujini, predvsem v Franciji, ter v udeležbo italijanskih protifašistov v španski državljanski vojni, lahko prav tako trdimo, da so se konkretne konture Odpora, ki se je 25. aprila 1945 zliil v vesplošno vstajo, zarisale istočasno s padcem fašizma julija 1943 in z razkrojem kraljevske vojske.

Della Giusta socialiste, Parri takratno Partito d'Azione in Alfredo Pizzoni liberalce. Vsi so v imenu svojih strank zahtevali, naj poveljstvo oboroži civiliste in jih vključi v vojaške enote, ki naj bi branile Milano pred Nemci. General Ruggero, sicer mladosten

Podoben pot kot v Cuneo so šli dogodki v različnih časovnih obdobjih tudi v drugih krajih okupirane Italije. Pred komesev leta 1943 je italijanski odpor že v obliki plačal svoj krvni davek... Parri pa je prav tiste dni v Milanu poveljstvo odločil za nacionalno osvoboditev), da šteje odporiško gibanje nad 10.000 organiziranih borcev...

Med borci alžirske osvobodilne vojske Komisar Kamen ima politično uro

V neki četi sem bil prisoten pri politični uri skupine mladih borcev. Politično uro je vodil komisar. Njegovo borbeno ime je Kamen. Star je 24 let. V vojni je že tri leta — prvoborec. Student je.

Postavlja vprašanja. Hoče vedeti, kako borci razumejo cilje borbe.

— Proti komu se bori naša vojska — je bilo prvo komisarjevo vprašanje?

Govori arabsko, meni pa prevaja.

— Francija, Francija — razumem odgovor borcev.

Komisar ni zadovoljen. Hoče stvar razčistiti. Vpraša:

— Mar proti vsej Franciji?

Tišina. Borci ne razumejo vprašanja. Zdi se, da za njih Francija — vsa.

Komisar: — Mi se borimo proti kolonialistični Franciji in ne proti demokratični Franciji.

Prekinem komisarja in ga prosim, naj vpraša borce, kako si oni zamišljajo — demokratično Francijo.

En borec se javi:

— To je »murijak«.

Komisar ne razume. Zahteva pojasnilo. Neki na nekem predavanju, preden je stopil v vojsko, je ta borec poslušal prevod članka Francis Maurica proti vojni v Alžiriji. To se mu je tako dopadlo. Demokratična Francija je zanj »murijak«.

Komisar je zadovoljen, našla se je primerna razlika, katero si bodo borci zapomnili.

Proti kolonialnemu režimu

Politična ura se živahno nadaljuje. Komisar govori mirno brez ognjevitosti. Kasneje je povedal vsebino svojega razglabljanja.

— Mi se borimo za uničenje kolonialnega režima, ki je najbolj nazadnjaški, ukazovalen in ki razaroduje. Alžirski narod je od leta 1830 strašno trpel, duševno in telesno. Postal je

upoštevajoč narodnostne posebnosti in zgodovinski razvoj.

V tem je naš glavni cilj, ki ga lahko dosežemo, ko bomo neodvisni. Neodvisnost je neposredni cilj vsake in osnovni pogoj za nagel razvoj, ki je potreben vsaki, ki hoče osvoboditi deželi.

In potem...

O tem — kaj bo po osvoboditvi Alžirije — sem se razgovarjal z večimi alžirskimi vodilnimi ljudmi.

— Kako si zamišljate življenje v neodvisni deželi? — sem vprašal. Kaj o tem govorite borcem in ljudstvu? Ste glede tega enotni?

Vprašanje: »In potem« je eno najtežavnih vprašanj alžirske revolucije.

Kakšno bo življenje v bodoči državi Alžiriji? — sem morala eventualni kompromis zanka revolucije? — to so zelo sporne teme.

Ni mogoče reči, da bi se funkcionarji alžirske vojske v razgovoru z borci in ljudstvom izogibali tema dvema problemoma. Nasprotno, vztrajajo pri njih, ker dobro vedo, da so to važna vprašanja, ki zanimajo vse.

— Uživanje neodvisnosti — pravijo oni — pomeni v prvi vrsti imeti svobodne roke, da bi se dežela lahko razvijala in napredovala brez ovir. Neodvis-

nost mora omogočiti stalen in nagel napredek naroda in državljanov. Neodvisnost ni sama sebi cilj, temveč je osnovni pogoj za začetek novega zgodovinskega obdobja, v katerem se bodo zgodile velike spremembe in velik napredek na vseh področjih Alžirije.

Republika Alžirija

Le o eni stvari ni diskusije. Bodoča alžirska država, menijo borci, bo republika. Pravijo, da v Alžiriji sploh ni nobenih pogojev za monarhijo. Celo med ultrareakcionarji ni »monarhistov«. »Nam ni potreben monarh kot posrednik med narodom in državo, pravijo. Republika uresniči nam ustreza tudi zaradi tega, ker je v naši deželi muslimanska manjšina.«

Nikar se ne čudite, so mi dejali, ker nekoliko poslušajočemu stvari. Mnoge rešitve, ki jih mi danes še ne moremo videti, se bodo našle v trenutku, ko pride vrsta nanje. Toda nikar ne mislite, da mi z ljudstvom govorim samo na splošno. Nemogoče je, da bi po zmagi revolucije ostala nerešena nekatera socialna vprašanja, ki so zrasla na tleh kolonializma, se na njih razvijala do nezadržanega obsega, povzročujoč našemu ljudstvu veliko trpljenje.

(Se nadaljuje)

Stala je ob živahnem križišču Drevoreda in Trga Rdeče armade in je imela teraso, ograjeno z rdeče pobarvanimi laticami, tako od strani Drevoreda kakor od strani Trga. Tisti del kavarne, ki je bil obrnjen proti Drevoredu, je bil obširnejši in je bil vedno bolj obiskan. Cvetuči kostanji so ga sedaj zasenčevali in ga zaslanjali pred soncem. Ura je bila že skoraj šest in vročina je popustila. Vse mizice na verandi so bile zasedene. Mnogo ljudi je odhajalo, ker niso mogli najti prostora. V globino Drevoreda se je valila nepretrgana in bučna množica sprehajalcev.

Matej Chelmički je sedel s Kristino na koncu terase proti Drevoredu, tik od rdečih laticah, ki so dišale po svežem firnežu. Po radijskih zvočnikih so oddajali zadnje komunikacije. Nemška moč se je krusila in razpadala. V Moskvi so v čast zmagam čet II. beloruske fronte izstrelili 20 salv iz 124 topov. Britanske čete II. armade so zavzele Dansko. Danske odporiške sile so prevzele upravo mesta Kjoebenhavn. Odkar so se zavezniške čete izkrcale v Normandiji, je število nemških ujetnikov preseglo 5 milijonov. Po množični kapitulaciji nemških čet na severu je prišlo do kapitulacije avstrijsko-bavarske skupine. Tri nemške armade so se vdale VII. ameriški in francoski armadi. General Patton je začel napadati na Češkoslovaškem. V Pragi je v soboto popoldne izbruhnila vstaja. Zvečer je bil večji del mesta v rokah upornikov. Vojaki VII. ameriške armade so pri Berchtesgadenu ujeli bivšega generalnega gubernatorja dr. Hansa Franka...

Ob tej novici je glasno završalo po verandi. Ljudje za mizicami so se zganili živahneje.

Matej se je nagnil h Kristini: »Si slišala?«

Sele zdaj, ko je od blizu zaslišala njegov glas, se je zdramila iz zamišljenosti.

»Kaj?«

nezaželen na svoji lastni zemlji, reven in beden sredi naravnega bogastva in preganjan kot škodljiva zver. Največji zločin kolonializma se je kazal v tem, ko so vladali Alžirce v vojne, kjer so morali braniti svojega tlačitelja proti drugim narodom, čisto tudi kolonializiranim ali proti bratom, po rasi in veri. V tej žrtvi Francija ni nikdar videla svojega dolga do Alžirca, temveč je nasprotno zahtevala od njega poseben dokaz, da je zadovoljen z režimom. Takega režima ni mogoče negovati. Treba ga je uničiti, da bi dosegli naše cilje. Mi se torej borimo za osvoboditev Alžirije in za popolno osvoboditev Alžircev. Njim je treba ustvariti pogoje pravega družbenega življenja,

»Franka so ujeli.«

»Tako?«

»Kaj misliš, ali ga bodo obesili?«

»Najbrž.«

Pogledal jo je pozorno, nežno vznemirjen.

»Na kaj si mislila?«

»Jaz?«

»Ne maraš povedati?«

»Pač, se je nasmehnila nekam žalostno. »Tako sem se zamislila v tisto, na kar pravzaprav ne bi smela misliti. A zdaj ne mislim več, končano je. Nikar ne ne glej tako strašansko očitajoče...«

»Nikakor ne očitajoče.«

»Ampak?«

»Kaj še ne veš?« je vprašal tiho.

»Poglej!« je pokazala s prstom na krožniček pred seboj, »sladoled se je čisto raztopil...«

»To je za kazen.«

»Za mišljenje?«

»Za kaj pa?«

»Pravična kazen.«

»Pa še kako!«

Nekaj časa sta se gledala. Topli sončni sij je osvetljeval Kristino. Kdaj pa kdaj, ko je veter razgibal kostanje, so brezglasne in lahne sence spreletele njen obraz, lase, roke.

»Ogorela si,« je rekel Matej pridrušeno.

»Tako?«

Z nekoliko raztresenim pogledom se je ozrla po ljudeh, ki je bil z njimi natlačen prostor krog in krog, nato je pogledala na množico, ki je zavzemala pločnik, potem na kostonje, obisjane od sonca.

»Kaj?« je vprašal.

JERZY ANDRZEJEWSKI
Diament
DAMANT

»Veš, včasih se mi zdi vse to neresnično...«

»Ljudje?«

»Ne, ves dan. A včasih še preveč resnično.«

»Spej?«

»Vidiš, kakšna sem...«

»No, povej,« je široko naslonil komolce na mizico, »a morebiti ni bilo dobro?«

»Predobro.«

In skrivaj je pogledala na uro. On je to opazil.

»Imaš še čas.«

»Ne tako veliko. Moram iti še domov, ta se preoblečem.«

»Spremim te. Ti je prav?«

Prikimala je.

»A v bar nikar ne prihajaj.«

»Ne maraš? Zakaj ne?«

»Ne. Ljubše mi je, da te ne vidim tam. Večerjaj kje drugje, saj boš?«

»A pozneje prideš?« je vprašal vznemirjen.

Po njenem obrazu so se venomer spreletavale svetioba in sence, oči pa je imela nasičene s taisto toploto in s taisto vlogo kakor ponoči.

»Za gotovo?« je zašepetal.

»Seveda! Kaj še dvomiš?«

»Bolj kakor včeraj.«

»Ali si bedast.«

»Ker vidiš...«

»Kaj?«

»Če si človek nekaj silno želi, kako neki bi mogel tisto za gotovo pričakovati?«

Nič ni odgovorila.

»Ali ne? Mar ni tako?«

»Ne bi smelo biti tako.«